

Tilinpäätös 2025

Mäntyharjun kunta

Sisältö

1.	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
1.1.2	KUNNAN HALLINTO	2
1.1.3	YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	2
1.1.4	OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	4
1.1.5	KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	4
1.1.6	YMPÄRISTÖASIAT	4
1.1.7	MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	4
1.1.8	ARVIO TODENNÄKÖISESTA TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	4
1.1.9	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	5
1.2	SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	10
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	11
1.3.1	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	11
1.3.2	TOIMINNAN RAHOITUS	13
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	15
1.5	KOKONAISTULO JA -MENOT.....	16
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	17
1.6.1	YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	17
1.6.2	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	18
1.6.3	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT.....	19
1.6.4	ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTAKEHITYKSESTÄ.....	19
1.6.5	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	19
1.6.6	KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	19
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPANOTTAMISEN TOIMENPITEET.....	23
1.7.1	ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY.....	23
1.7.2	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	23
1.7.3	TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	23
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	23
2.1	SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY.....	23
2.2	TAVOTTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	24
2.3	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN.....	24
2.3.1	KÄYTTÖTALOUS	24
2.3.1.1	KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	24
2.3.1.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	24
2.3.1.3	KUNNANVALTUUSTO.....	25
2.3.1.4	HALLINTOPALVELUT.....	25
2.3.1.5	SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	27
2.3.1.6	TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	31
2.3.2	TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN.....	35
2.3.3	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	37

2.3.4	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	39
2.3.5	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA.....	40
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	43
3.2	TULOSLASKELMA	43
3.3	RAHOITUSLASKELMA.....	44
3.4	TASE	45
3.5	KONSERNILASKELMAT	46
4.	LIITETIEDOT	50
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	50
4.2	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	52
4.3	TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	54
4.4	OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ	57
4.5	TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	59
4.6	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	60
4.8	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	62
5.	ERIYTEYT TILINPÄÄTÖKSET	65
5.1	VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	65
6.	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN	69
7.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	70

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA JA TOIMINNASSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2025 on paketissa ja kuntalain mukaisesti se on nyt kasattu tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen muotoon. Mennyt vuosi jää kunnan historiaan merkittävänä käännekohtana. Pertunmaan kunta, joka muodostettiin vuonna 1926 Mäntyharjun, Joutsan ja Hartolan osista, liittyi 98 vuoden itsenäisen elon jälkeen Mäntyharjun kuntaan 1.1.2025.

Muutos on ollut suuri. Kunnan kokonaisväestö nousi yli 7000 ihmisen ja kunnan maantieteellinen koko ja etäisyydet tuovat uusia mahdollisuuksia kuntakehityksessä. Kuntaliitokseen liittyy paljon käytännön asioita ja lisäksi strategisen tason kysymyksiä. Henkilöstöä siirtyi kuntaliitoksessa noin 45.

Talouden tilanne kuntaliitoksen jälkeen on ollut kokonaisuutena tarkastellen haastava. Kuntaliitoksen taustalla oli Pertunmaan kunnan taloudellinen tilanne, jolloin sen viimeinen tilinpäätös vuodelta 2024 oli alijäämäinen noin 820 000 euroa ja kertynyttä alijäämää siirtyi 3,7 miljoonaa euroa Mäntyharjun kunnalle. Valtioneuvoston myöntämä yhdistymisavustus oli 5,5 miljoonaa euroa, joka kuitasi alijäämät. Lisäksi loppuvuodesta saatiin vielä harkinnanvarainen 165 000 euron valtionosuu-den korotus. Talouden tasapainottamiseen liittyvinä toimenpiteinä käytiin keväällä koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden kokonaissäästö tavoite oli 1,0 miljoonaa euroa.

Mäntyharjun kuntayhteisö koostuu monista aktiivisista toimijoista. Ihmiset, yritykset ja järjestöt mahdollistavat yhdessä sen, että Mäntyharjun kunta on näkynyt monella tapaa hyvin pärjäävänä kuntana. Elinkeinoelämässä on nähty paljon positiivista virettä yleisestä tilanteesta huolimatta. Vapaa-ajanasuminen on yksi menestystekijä laajentuneessa kunnassamme. Väestönkehitys on ollut erinomainen. Vuonna 2024 kokonaisväestö kasvoi ja vuonna 2025 väheni vain hieman. Erityisen tärkeässä osassa on ollut maan sisäisen muuttoliikkeen lisäksi maahanmuutto.

Vuoden 2025 talousarvio oli lisämäärärahojen jälkeen alijäämäinen 1,04 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä oli lopulta kuntaliitosavustus (5 500 000 euroa) eliminoituna 455 000 euroa ylijäämäinen. Investoinneista suurimpana hankkeena lähti rakentumaan uusi keskuskeittiöruokala, jonka kokonaisarvo on noin neljä miljoonaa euroa.

Uusi kunnanvaltuusto aloitti työskentelynsä 1.6. alkaen. Mäntyharjun kuntastrategian päivittäminen on menossa ja tulevaisuustyö käynnissä. Olen iloinen siitä, että Mäntyharjun kunnan suunta on otettu kohti 2030-lukua. Alueen elinvoima, ihmisten hyvinvointi ja taloudellisesti voimavarainen kunta on meidän kaikkien yhteinen asia. Päätynyt vuosi osoittaa, että Mäntyharjun kunta tähtää tulevaisuuteen vahvana ja hyvänä asuinkuntana ja yritysten sijoittumispaikkana.

Haluan esittää kiitokseni kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöorganisaatiolle menneestä vuodesta ja tulevaisuustyöstä, tästä meidän on hyvä jatkaa!

Mäntyharjussa 19.3.2026

Juho Järvenpää
kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO

Mäntyharjun kunnan tilivelvolliset ajalla 1.1.2025-31.12.2025 ovat:

Toimielin	Viranhaltija
Kunnanhallitus	kunnanjohtaja hallinto- ja talousjohtaja
Sivistyslautakunta	sivistysjohtaja lukion rehtori yhtenäiskoulun rehtori kansalaisopiston rehtori, kirjastotoimen johtaja varhaiskasvatuksen johtaja nuorisotyöntekijä
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Rakennuslautakunta	rakennustarkastaja

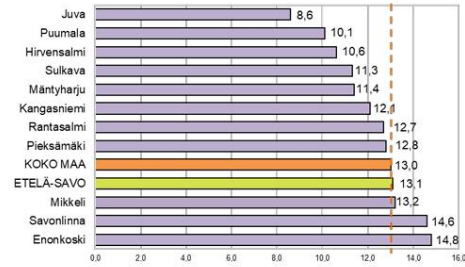
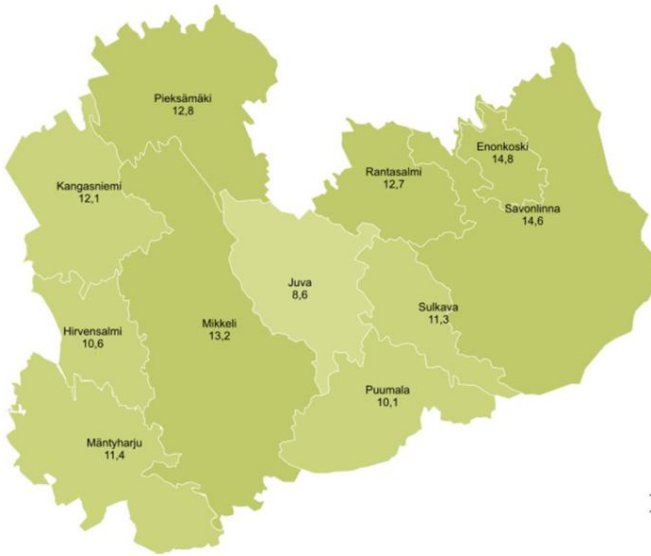
Tilivelvollisia ovat lisäksi kyseisten toimielinten jäsenet.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Suomen Pankin talouden ennusteessa 12/2025 todettiin, että *Suomen talous on jättämässä erittäin hitaan kasvun jakson taakseen. Vaikka taloustilanne kohenee, lähivuosina ei silti nähdä voimakkaan kasvun aikaa. Talouden kasvuriskit ovat ennustettua heikomman kehityksen suuntaan. Tämän vuoden lähes pysähtynyt kasvu vauhdittuu 0,8 prosenttiin vuonna 2026. Kotitalouksien ostovoima vahvistuu, ja yksityinen kulutus alkaa piristyä. Vienti kasvaa ja yritysten investoinnitkin virkoavat, vaikka talouden epävarmuus ei ole kokonaan hävinnyt. Talouskasvu voimistuu vuosina 2027–2028 noin 1,5 prosenttiin. Inflaatio pysyy alle 2 prosentissa lähivuosina, ja työllisyys kohenee vähitellen. Suidanteen vahvistumisesta huolimatta julkinen talous säilyy syvästi alijäämäisenä.*

Työllisyys

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain Etelä-Savossa 31.12.2025

7,5 - 9,9 (1)
10,0 - 12,4 (5)
12,5 - 14,9 (5)

paivitetty: 27.1.2026 / jk

Lähde: KEHA-keskus, Työnvälitystilasto, <https://www.tyollisyyskatsaus.fi/>

Väestönkehitys 2026:

Koko maakunnan väestö väheni 1227 henkilöllä. Huomioitavaa on, että Mäntyharjussa vähenemä oli vain 0,3 % eli 19 henkilöä. Vaikka syntyvyyden ja kuolleisuuden erotus oli -112, muuttovoitto +90 tasapainottaa edelleen kunnan kokonaisväestön kehittymistä.

Väestömuutosten ennakkotietoja Etelä-Savossa 1.1. - 31.12.2025

	Väkiluku vuodenvaihte 2024/2025	Luonnollinen väestömuutos			Muuttoliike							Väestönlisäys 1.1.-31.12.2025 (C+J=K)	Väkiluvun korjaus (L)	KOKONAISMUUTOS 1.1. - 31.12.2025 (K+L)	Kokonaismuutos, % 1.1. - 31.12.2025	Väkiluku ENNAKKO 31.12.2025
		(A)	(B)	(A-B=C)	(D)	(E)	(DE=F)	(G)	(H)	(G+H=I)	(F+I=J)					
MIKKELIN SEUTUKUNTA	68 169	412	1 052	-640	2 447	2 859	-412	602	74	528	116	-524	-6	-530	-0,8	67 639
Hirvensalmi	2 059	8	43	-35	94	118	-24	27	5	22	-2	-37	0	-37	-1,8	2 022
Kangasniemi	5 062	32	116	-84	175	217	-42	24	3	21	-21	-105	0	-105	-2,1	4 957
Mikkeli	51 890	327	698	-371	1 764	2 177	-413	508	56	452	39	-332	-9	-341	-0,7	51 549
Mäntyharju	7 057	33	145	-112	318	256	62	35	7	28	90	-22	3	-19	-0,3	7 038
Puumala	2 101	12	50	-38	96	91	5	8	3	5	10	-28	0	-28	-1,3	2 073
SAVONLINNAN SEUTUKUNTA	38 355	182	642	-460	1 283	1 588	-305	278	53	225	-80	-540	-1	-541	-1,4	37 814
Enonkoski	1 288	7	26	-19	68	69	-1	3	1	2	1	-18	0	-18	-1,4	1 270
Rantasalmi	3 246	15	64	-49	119	126	-7	35	3	32	25	-24	0	-24	-0,7	3 222
Savonlinna	31 460	149	506	-357	1 017	1 291	-274	223	40	183	-91	-448	0	-448	-1,4	31 012
Sulkava	2 361	11	46	-35	79	102	-23	17	9	8	-15	-50	-1	-51	-2,2	2 310
PIEKSAMÄEN SEUTUKUNTA	22 852	111	387	-276	667	784	-117	242	8	234	117	-159	3	-156	-0,7	22 696
Juva	5 674	19	99	-80	168	201	-33	13	1	12	-21	-101	2	-99	-1,7	5 575
Pieksämäki	17 178	92	288	-196	499	583	-84	229	7	222	138	-58	1	-57	-0,3	17 121
ETELÄ-SAVO	129 376	705	2 081	-1 376	4 397	5 231	-834	1 122	135	987	153	-1 223	-4	-1 227	-0,9	128 149

Lähde: Tilastokeskus, 1.1.2025 alueajak

paivitetty: 22.1.2026 / jk

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Merkittävimmät muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa liittyvät vuoden 2025 alussa toteutu-neeseen kuntaliitokseen. Tarkemmin muutokset on esitetty toimialojen toimesta.

1.1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Kunnassa tehdään erillinen henkilöstökertomus.

1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Kunnan suurin ympäristöriski sisältyvät vesi- ja viemärlaitoksen toimintaan. Laitos laatii toiminnas-taan vuosittain kertomuksen.

Ympäristöasioihin liittyvistä viranomaistehtävistä vastaa Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut.

1.1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Em. asioissa on oleellista, että toimintaohjeet ja päätäntävalta on selvä. Toimintakulttuuri tulee olla sellainen, että organisaation jokaisella tasolla on kyky puuttua havaittuihin epäkohtiin erityisesti sil-loin kun epäkohdat kohdistuvat esihenkilöiden toimintaan. Erityistä huomiota tulee kiinnittää han-kintojen ja laskujen kierron prosesseihin.

Asiaan oleellisesti liittyvä hallintosääntö on päivitetty vastaamaan muuttunutta tarvetta. Nyt voi-massa oleva Mäntyharjun kunnan hallintosääntö on tullut voimaan 1.1.2026.

1.1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Valtiovarainministeriö 22.9.2025 julkaiseman Kuntatalousohjelman mukaan *kuntien talousnäkymät heikkenevät. Yleinen talouden heikko suhdannetilanne vaikuttaa kuntien verokertymään, ja toi-saalta kuntien menot kasvavat henkilöstökustannusten nousun, työttömyyden kasvun ja investointi-tarpeiden vuoksi. Kuntien väliset erot tulo- ja menokehityksessä ovat kuitenkin merkittäviä.*

Vuoden 2025 tavoin kuntatalouden näkymien arvioidaan pysyvän heikkoina vuonna 2026. Toimin-takuluja kasvattavat muun muassa kunta-alalle sovitut palkankorotukset ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus, jossa laajennettiin kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Vaikka verotulojen odotetaan kasvavan selvästi vuonna 2026 suhdannetilanteen kohentuessa, kuntatalouden tulojen kehitystä hidastavat valtionapuihin kohdennetut vähennykset.

Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omien sopeutustoimien jatkamista. Tulojen ja menojen välinen epäsuhta keskittyy erityisesti pieniin, alle 5 000 asukkaan, kuntiin. Pienempien kuntien kunnallisveroprosentit ovat pääsääntöisesti jo nykyisin korkeampia kuin suuremmilla kun-nilla samalla kun niiden kunnallisveroprosenttien asukaskohtaiset yksikkötuotot ovat usein keski-määräistä matalampia.

Mäntyharjun kunnan talouden osalta sopeutustoimenpiteet aloitettiin vuonna 2025 koko henkilöstä koskevilla yt-neuvotteluilla. Tosiasia on, että toimintakulujen leikkauksia tullaan arvioimaan jatkos-akin, lisäksi paine veronkorotuksille on vahva ja investointitason todellista tarvetta täytyy jatkaa kiinteistöstrategian mukaisesti.

Mäntyharjun kunnalla on kuitenkin toimintavaihtoehtoja kohdata tulevat taloudelliset haasteet; ta-seessa on kertynyttä ylijäämää, kunnan poisto-ohjelman pitkiä poistoaikoja on pystytty viime vuo-sina kompensoimaan sumupoistojen lisäksi tehdyillä kirjanpitolain edellyttämällä poistoilla ja purku-varauksia on tehty. Kunnassa on paljon elinvoimaa vahvistavaa yritystoimintaa, joka rakentuu usean eri toimialan varaan. Tämä vähentää suhdanneriskiä alueella.

1.1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Riskillä tarkoitetaan haitallista tekijää tai tapahtumaa, jonka toteutuessa kunnan toiminta ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Riski voi toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia tappioita tai se voi vaarantaa kuntakonsernin toimintaa tai sen jatkuvuutta. Toisaalta riski voi olla myös menetetty mahdollisuus.

Riskit jaotellaan seuraavasti:

- strategiset riskit
- taloudelliset riskit
- toiminnalliset riskit sekä
- vahinkoriskit

Mäntyharjun kunnassa tunnistetaan seuraavat riskit ja tulevan toiminnan kehittämiseen vaikuttavat epävarmuustekijät:

Strategiset riskit

Strategiset riskit ovat kunnan pitkän aikavälin tavoitteita ja niiden kannalta olennaisia menestystekijöitä uhkaavia riskejä. Kunnan tulevan kehityksen ennustaminen on haasteellista.

Toteutettu sote-uudistus vaikuttaa kuntien – myös Mäntyharjun - taloudelliseen asemaan useiden vuosien ajan eri tavoin. Riskinä on, että kunnan kyky ylläpitää jäljelle jääviä toimintoja ja toteuttaa suunniteltuja investointeja heikkenee.

Asukasmäärän kehitys on keskeinen alueen kehittämisen kannalta. Mäntyharjun kunnan väestömäärän kehitys on poikennut Etelä-Savon yleisestä kehityksestä myönteisesti. Erityisesti työperäinen maahanmuutto on myönteisen kehityksen taustalla vaikuttava tekijä.

Väestön ikärakenteeseen liittyy riski, kun yli 65-vuotiaiden osuus työikäisestä väestöstä tulee entisestään kasvamaan ja lasten määrän väheneminen tulee väistämättä vaikuttamaan kunnan palveluverkkoon, talouteen valtionosuusjärjestelmän kautta sekä pitkän aikavälin strategiaan tavoitteisiin.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kunnan talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Keskeinen Mäntyharjun kuntaa koskeva taloudellinen riski liittyy verotulojen ja valtionosuuden kehitykseen. Valtionosuusuudistuksen lykkäytymisellä on negatiivinen vaikutus kunnan talouteen. Yhteisövero on herkkä suhdanteille ja jako-osuuden muutoksille. Kunnallisverokertymään vaikuttaa sekä väestömäärän kehitys että väestön ikääntyminen.

Taloudellisen toimintaympäristön merkittävä riski liittyy investointitarpeiden hallintaan ja velkaantumiseen. Tulevia investointitarpeita on vuoden 2026 talousarviossa tarkasteltu pidemmällä aikavälillä.

Kunnan lainamäärään liittyy korkoriski, joka syntyy vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen muutoksista. Tällä hetkellä Mäntyharjun kunnan lainakannasta on kiinnitetty kiinteisiin korkoihin noin 64 prosenttia. Johdannaisilla toteutettua korkosuojausta kunta ei ole käyttänyt.

Kunnan hyvä taloudellinen tilanne on mahdollistanut lainakannan supistamisen lainasalkun järjestyksen kautta. Kuntien yhdistymisavustuksena saatu 5,5 miljoonaa euroa on osaltaan mahdollistanut sen, että lainoja on saatu maksettua pois.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja tätä kautta riittävän kassavarannon ylläpidolla. Maksuvalmiuden viimeisenä varmistuksena toimii mahdollisuus kuntatodistusten käyttöön.

Terveyskeskuksen 1.6.2015 – 31.8.2016 toteutetun rakennusurakan riita-asia on tulossa hovioikeuden käsittelyyn kevään 2026 aikana.

Konserniyhteisöomistuksiin liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Konserniohjauksen ja -valvonnan menettelyitä pyritään kehittämään siten, että merkittäviä riskejä ei toteudu ja omistusten arvo säilyy. Konserniohjauksesta puhuttaessa on olennaista tunnistaa myös erilaisin sopimuksin järjestettyyn toimintaan liittyvät riskit. Näitä riskejä hallitaan sopimusvalvonnalla ja poikkeamiin reagoimalla.

Kuntaliitos monimutkaisti konsernirakennetta. Konsernirakenteen tarkastelu on syytä tehdä myös riskien hallinnan näkökulmasta.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen, henkilöstön toimintaan, organisaation sisäisiin prosesseihin ja resursseihin sekä väärinkäytöksiin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan.

Operatiivisen toiminnan häiriötilanteita hallitaan osana johdon ja esimiesten normaalia jokapäiväistä toimintaa. Merkittävistä alueellisista häiriötilanteista selvittää eri viranomaisten yhteistoiminnalla. Häiriötilanteisiin liittyvään kunnan tiedottamiseen on viime aikoina kiinnitetty lisähuomioita ja sitä pyritään edelleen kehittämään.

Osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet ovat koko kuntasektorille tuttuja. Kuntien haastava taloudellinen tilanne vaikuttaa myös työhyvinvointiin ja aiheuttaa epävarmuutta henkilöstön keskuudessa. Mäntyharjun kunnan johto yhdessä työterveyshuollon kanssa seuraa tilannetta ja pyrkii tukemaan henkilöstön työssä jaksamista toimenpiteillä, joilla vähennetään työn henkistä kuormittavuutta, työtapaturmia ja sairastavuutta. Henkilöstöön liittyviä riskejä tarkastellaan jäljempänä toimialakohtaisesti.

Tietojärjestelmien toimivuuteen liittyvän haavoittuvuuden lisäksi tietoturvariskit ovat lisääntyneet. Mäntyharjun kunta pyrkii hallinnoimaan näitä riskejä mm. ohjeistuksella, koulutuksella, teknisin keinoin sekä kriittisten palveluiden ulkoistamisella.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä voi aiheutua odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Vahinko- ja vastuuriskejä rajataan vakuuttamalla. Vakuutusturvan kattavuutta seurataan ja tarvittavat päivitykset saadaan voimaan lyhyelläkin varoitusajalla.

Työsuojeluriskit arvioidaan säännöllisesti. Riskejä pyritään vähentämään kouluttamalla ja opastamalla esimiehiä ja muuta henkilöstöä työsuojeluasioissa.

Toimialakohtaisia vahinkoriskejä on kuvattu tarkemmin jäljempänä.

Hallinnon toimiala

Toiminnalliset riskit:

a) henkilöstöriskit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus, työympäristö)

Nyt käynnissä oleva ja tulevana vuosina tapahtuva eläköityminen sekä sen mukana organisaatiosta pois lähtevä tietotaito on riski. Myös uuden henkilöstön rekrytointiin liittyy aina riski rekrytoinnin onnistumisesta.

Hallinnon jo tapahtunut keventyminen aiheuttaa lomien ym. poissaolojen aikaisen sijaistushaasteen. Haastetta voidaan pienentää sisäisen tiedonjaon parantamisella ja lomien rytmityksellä / keskittämällä.

Nyt hallinnon käytössä olevat tilat aiheuttavat riskin; tilat aiheuttavat henkilöiden henkistä kuormitusta, "pakottavat" etätööhön ja vaikeuttavat yhteistyötä (kaksi virastoa, hajasijoitus).

Osaaminen

Sähköisen työympäristön kehittyminen ja toimintatapojen muutokset, sekä suositusten ja säädösten muuttuminen vaativat osaamisen kehittämistä – pelkkä ylläpito ei riitä. Muutokset kuormittavat, mutta myös motivoivat. Keskeisiä tekijöitä jatkuvassa muutoksessa mukana pysymisessä ovat koulutus ja osaava johtaminen.

Turvallisuus

Pertunmaa-talon osalta viraston aukioloaikoja on muutettu siten, että talossa on riittävästi henkilöitä paikalla, ettei haastavia asiakastilanteita kohdata yksin. Kuntakeskuksessa olevien toimitilojen osalta on tiloihin pääsyä jouduttu rajoittamaan lukituksella.

b) muut riskit

Hallinnossa painotetaan hyvän ja tehokkaan hallintokulttuurin luomista. Organisaatiossa tulee valita yhtenäinen käsitys kuntalaisia palvelevasta hyvästä hallintotavasta. Hallinnon toiminnan tulee olla avointa ja asioiden käsittelyn julkista sekä päätökset perusteltuja. Ennen päätöksentekoa tulee selvittää eri vaihtoehtoja ja niiden seurauksia. Riskinä on asioiden kiireellisyys, joka heijastuu valmisteluun. Riskiä voidaan vähentää lisäämällä hallinnon toiminnan suunnitelmallisuutta. Kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua edistetään asioista tiedottamisella ja hallinnon prosessien avaamisella. Mikäli menettelyvirheitä esiintyy, toimintatapoja muutetaan vaatimusten mukaisiksi.

Tietosuojaa uhkaavat riskit ovat kasvaneet niin maailmanlaajuisesti kuin valtakunnallisestikin. Myös kunnan organisaatiossa kuin kunnalle ostopalveluja tuottavissa organisaatioissa on todettu tietoturva- ja tietosuojaloukkausten yrityksiä. Riskiä on minimoitu koulutuksella ja neuvonnalla, sekä osallistamalla asiaan liittyviin valmiusharjoituksiin. Tietosuoja-asioissa Mäntyharju toimii yhteistyössä Mikkelin kaupungin kanssa.

Vahinkoriskit:

a) omaisuuden kohdistuvat

Aiemmin mainitun mukaisesti Mäntyharjun kunnan omaisuuteen liittyviä riskejä hallitaan kattavalla vakuutusturvalla.

b) muut riskit

Kunnalla on henkilöstöriskejä varten lakisääteinen työtaturmavakuutus, etätyövakuutus ja työmatkavakuutus. Myös luottamushenkilöt ovat vakuutettuja luottamustehtäviin liittyvillä matkoilla. Hallinnon toimialan tehtävissä tapahtuvia virheitä varten on voimassa hallinnon ja talouden vastuuvakuutukset.

Sivistyspalveluiden toimiala

Riskienhallinnan tavoitteena on toiminnan jatkuvuuden, kannattavuuden, asiakkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaaminen. Se on ennakoivaa, järjestelmällistä ja jatkuvaa organisaation päivittäistä toimintaa ja johtamista, jossa jokainen tietää oman tehtävänsä ja tavoitteensa ja niihin liittyvät laatuvaatimukset.

Sivistystoimessa riskienhallinta on osa johtamista ja arkipäivän työtä – ei yksittäinen projekti. Riskienhallinnan asema perustuu siihen, että se auttaa organisaatiota saavuttamaan perustavoitteensa ja turvaa ne.

Toiminnalliset riskit:

Henkilöstörismit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus, kuormitus)

Saatavuus

Sivistyspalveluiden henkilöstön saatavuuteen liittyy kelpoisuuden omaavien työntekijöiden saatavuuden osalta riski. Sivistyspalveluissa on useita alueita, jotka ovat yhden työntekijän varassa, mikä aiheuttaa toimintaan haavoittuvuutta. Avoimeksi tulleet virat tai toimet ovat olleet täytettävissä ns. normaalein rekrytointitoimin, mutta maanlaajuisesti tiettyjen henkilöstöryhmien saatavuuksissa olevat haasteet aiheuttavat saatavuusongelmia myös Mäntyharjussa. Virkojen ja toimien osalta kelpoisten henkilöiden saatavuusongelma koskee tällä hetkellä lähinnä sijaishenkilöitä. Erityinen haaste on tällä hetkellä varhaiskasvatuksen osaajien saatavuus.

Kunnan perusopetuksen oppilasmäärä on vähenemässä, mikä lisää painetta useamman aineen kelpoisuuteen samalla opettajalla. Kunta kannustaa kaksoispätevyiden hankintaan.

Saatavuutta on turvattu hyvillä työoloilla ja työhyvinvoinnin kehittämisellä (mm. mahdollisuus koulutukseen ja työnohjaukseen, työn sisällön kehittämiseen jne.).

Osaaminen

Yhteiskunta on jatkuvassa muutoksessa. Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja täydennyskoulutukseen osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää. Henkilöstön koulutushalukkuus on sivistyspalveluissa ollut kiitettävällä tasolla. Myös vertaisoppimiseen on kiinnitetty huomiota mm. benchmarking-toimintaa lisäämällä.

Koulutusta toteutetaan osittain hankerahoituksen turvin. Mikäli hankerahaa ei ole käytettävissä, paineet kunnan talousarvion suhteen kasvavat.

Henkilöstön sitouttaminen muutokseen on turvattu osallistavilla työtavoilla, koulutuksilla ja riittävän pitkäkestoisella perehdytyksellä uusiin toimintoihin.

Turvallisuus

Henkilöstö kohtaa entistä useammin haasteellisia ja arvaamattomasti käyttäytyviä asiakkaita. Riskien tunnistaminen ja ennalta ehkäisevä toiminta on tärkeää. Yksiköitä on ohjeistettu mm. välttämään riskitilanteissa yksin työskentelyä. Erilaisilla rakenteellisilla ratkaisuilla, mm. poistumisteiden huomioimisella, kameravalvonnalla ja lukituksen suunnittelulla, on pyritty pienentämään riskiä. Vuonna 2025 turvallisuusriskien realisoitumismahdollisuus on kasvanut erityisesti Mäntyharjun yhtenäiskoulussa.

Yksiköiden varautumissuunnitteluun on kiinnitetty huomiota sivistystoimen valmiussuunnitelmaa laadittaessa. Häiriöiden ja riskien realisoitumista on paikallisesti harjoitettu mm. rakennuksesta poistumisen muodossa ja alueellisella tasolla säteilyonnettomuuden muodossa. Yhtenäiskoulussa valmistellaan menettelyohjeita työntekijöiden fyysisen ja henkisen ympäristön turvaamiseksi.

Kuormitus

Kouluissa työtehtävät ovat muuttumassa yhä kuormittavammaksi. Oppilaitoksissa esiintyy jossain muodossa yhteiskunnan toiminnan haasteet, ongelmat ja muutokset. Niiden käsittely osana kasvatustehtävää on henkisesti raskasta ja voi pahimmillaan johtaa työuupumukseen. Toimiva työhyteistö ja saavutettavat työterveyden työnohjauspalvelut tulee olla käytettävissä matalalla kynnyksellä.

Tietojärjestelmien toimivuus

Koulujen päätietojärjestelmien ylläpito on ohjelmistotoimittajilla. Tällä tavoin tietojärjestelmän kaatumisesta aiheutuvia riskejä on saatu pienennettyä. Verkkokansioista otetaan päivityksiä kunnan yleisen käytännön mukaan. Koska sivistyspalveluissa toimintaa hoitavat yksittäiset henkilöt, on tärkeää, että toimintaan liittyviin tietoihin päästään käsiksi myös työntekijän vaihtuessa.

Vahinkoriskit:

a) Omaisuuteen kohdistuvat

Omaisuuteen kohdistuvia riskejä ovat esim. luonnon onnettomuuden, tulipalot, vesivahingot, sähkökatkokset ja vahingonteot. Kameravalvonnan käyttöönotto on vähentänyt merkittävästi kiinteistölle ja muulle omaisuudelle aiheutettua ilkivaltaa. Yhtenäiskoululle ja päiväkotia Mustikkatassuun toteutettu varavoimakone varmistaa toiminnan jatkumahdollisuuden häiriötilanteissa.

Avainhallintaa on systematisoitu ja rekisterit ovat ajan tasalla.

b) muut riskit

Toimintaan kohdistuu em. lisäksi joukko ns. yleisiä riskejä: sähköhäiriöt, ruoan jakelun häiriöt, cyberhyökkäykset, ympäristöriskit, liikenteen aiheuttamat riskit, terveysriskit jne. Kunnan yleisessä ja sivistystoimen valmiussuunnitelmissa on pyritty varautumaan näihin. On perusteltua uskoa, että riski toteutuu todennäköisimmin sähkönsyötön häiriönä. Liikenteen osalta riskeihin on vaikutettu kiinteistöjen piharatkaisuilla. Keskeisiin riskeihin laaditaan valmiussuunnitelman liitteeksi tulevat tarkennetut toimintakortit.

Pandemian aikaiseen toimintaan on erilliset ohjeistukset.

Hanketoiminta

Sivistyspalveluissa toiminnan kehittämisessä avainasemassa on hanketoiminta. Hanketoimintaan liittyy rahoitusriski mm. omarahoituksen osalta (hankerahoituksen takaisinperintä). Lisäksi hankeraportointi (väli- ja loppuraportointi) vaativat selkeän aikataulutuksen ja sen noudattamisen.

Hankkeiden avainhenkilöiden vaihtumiset aiheuttavat riskejä hankkeiden toteutumiselle, sillä hankkeiden koordinoinnissa tarvitaan erinomaista substanssiosaamista ja hallinnoinnissa erityistä hanke- ja rahoitusaamista. Hankeosaajien saatavuus on haasteellista ja hanketoiminnan oppiminen ilman kokemusta on hidasta.

Hankekumppaneiden sitoutuminen on myös varmistettava.

Teknisten palvelujen toimiala Toiminnalliset riskit:

a) henkilöriskit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus)

Saatavuus

Henkilöstön saatavuus teknisten palveluiden toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin ei ole tällä hetkellä ongelma. Määräaikaisiin tehtäviin on ollut myös hyvin saatavilla tekijöitä. Sesonkiluonteinen toiminta aiheuttaa haasteita.

Osaaminen

Henkilöstöllä jo olevaa osaamista hyödynnetään paremmin työsuorituksia suunniteltaessa. Lisäkoulutautumiseen kannustetaan resurssien puitteissa. Myös työn ohessa tapahtuvaa opiskelua tuetaan koko kuntaa koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

Puutteet osaamisessa voivat johtaa siihen, että tehdään turhaa työtä tai työn suorittamisessa tapahtuu virheitä. Jos osaamista puuttuu, esimerkiksi tehtävien sijaistaminen on ongelmallista.

Turvallisuus

Mäntyharju kunnan toimitilaturvallisuuden kehityshanke on valmistunut vuoden 2021 aikana. Kehityshankkeessa esiin tulleita kehitystoimenpiteitä on toteutettu ja edelleen toteutetaan.

Kunnan toimitilojen osalta ylimääräisistä ylläpidettävistä tiloista tulee päästä eroon ja käyttöön jäävien tilojen ennakoivaan ylläpitoon tulee varata riittävät resurssit. Tulee huolehtia sujuvasta yhteistyöstä oman työn ja urakoitsijoiden välillä.

Henkilöstön työturvallisuudesta pidetään huolta säännöllisillä tarkastuksilla ja esimiesten seurannalla. Työturvallisuuskoulutukset sekä työturvallisuuskorttikoulutukset toteutetaan määräajoin. Henkilökohtaisien suoja- ja turvallisuusvälineiden käyttö on pakollista niitä vaativissa työtehtävissä. Konekaluston tarkastukset suoritetaan määräysten mukaan.

Yleisten alueiden osalta (leikkipuistot, liikuntapaikat) kuluttajaturvallisuuteen vaikutetaan pitämällä turvallisuusasiakirjat ajan tasalla.

Tietojärjestelmien toimivuus

Kunnan yleisten ICT-riskien lisäksi vesihuoltolaitoksella riskit liittyvät valvontaohjelmiin ja kaukovalvontaan.

Rakennusten rakennusautomaatiojärjestelmien nykytila on kartoitettu ja ns. Rakennusautomaatio-käsikirja muodostaa tavoitetilan taloteknisten järjestelmien sekä hälytysjärjestelmien toiminnalle. Rakennusautomaatiojärjestelmiä päivitetään ja yhdenmukaistetaan sujuvan ja varman toiminnan varmistamiseksi.

Käyttöön otetulla sähköisellä huoltokirjaohjelmistolla varmistetaan sujuva tiedonkulku.

Vahinkoriskit:

Omaisuuheen kohdistuvia riskejä ovat mm. luonnon onnettomuudet, tulipalot, vesivahingot, sähkökatkokset, ilkevalta, laitehäiriöt. Ympäristö- ja terveysriskejä ovat mm. suuronnettomuudet, ydinvoimalaonnettomuudet, pandemiat, käyttöveden laatuhäiriöt ja jätevedenpuhdistamon toimintahäiriöt. Näihin on laadittu varautumissuunnitelmat, joiden päivitystarve tarkastetaan vuosittain. Varautumisessa tehdään yhteistyötä kaikkien Etelä-Savon kuntien ja Etelä-Savon pelastuslaitoksen kanssa. Vesilaitoksen toimintavarmuus on ollut ajoittain hyvin haavoittuva johtuen vähäisestä henkilöstöressurssista. Toimintavarmuutta on pyritty parantamaan henkilöstöjärjestelyillä sekä varautumalla ennakkoon poikkeusoloihin mm. varavoimalla. Laajamittaiset ja pitkäaikaiset sähkökatkot voivat aiheuttaa ylivuotoja vesistöön. Pitkäkestoisten sähkökatkosten aikana voi tulla ongelmaksi myös polttoaineen saatavuus varavoimalle.

Rakennusten korjausvelka on myös vahinkoriski mahdollisten vesikattovuotojen, sisäpuolisien vesivuotojen, sähkötekniikan järjestelmien paloturvallisuuden osalta. Vahinkoriskit lisääntyvät, mikäli rakennusten ylläpito ei ole riittävällä tasolla ja yleiset turvallisuusohjeistukset ajan tasalla. Myös käyttäjillä on suuri rooli esimerkiksi paloturvallisuuden toteutumisessa ja mahdollisissa ensisammutus tehtävissä. Vahinkoriskit liittyvät oleellisesti myös henkilöturvallisuuden tilojen käyttäjien osalta.

1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäinen valvonta on oleellinen osa kunnassa tehtävää normaalia johtamistyötä ja siitä vastaavat ennen kaikkea esihenkilöasemassa olevat työntekijät. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa

- talousarvion toteutumisen seuranta
- toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamisen valvonta

- viranhaltijoiden ja toimielinten päätösten seuranta
- toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta osavuosikatsausten yhteydessä
- osto- ja myyntilaskutuksen tarkastus- ja hyväksymisjärjestelmän ylläpitäminen

Organisaation tehtävät ja päätösvalta on vahvistettu hallintosäännössä. Tehtäväalueiden tavoitteet on asetettu talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan johtoryhmässä sekä kunnanhallituksessa ja toimialojen lautakunnissa. Toimintaa ja taloutta koskevista tavoitteista raportoidaan kunnanvaltuustolle kolmannesvuosiraportoinnin yhteydessä sekä tilinpäätöksessä. Kunnanhallitus saa raportin taloustilanteesta kuukausittain. Talouden seuranta ja analysointi toimialoilla on jatkuvaa, jotta poikkeamiin on mahdollista reagoida riittävän ajoissa.

Riskienhallintaprosessi on kuvattu valtuuston vahvistamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Kaikille toimialoille ulottuvan riskienhallintaprosessin toteutumiseksi tulee edelleen jatkaa yhteisten toimintamallien kehittämistä ja jalkauttamista. Työsuojeluriskit työpaikoilla arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa kolmen vuoden välein. Sekä henkilöstöä että omaisuutta turvaavien vakuutusten kattavuus arvioidaan systemaattisesti vuosittain. Myös talousarviovuoden aikana vakuutusturvaan on tehty tarvittavia päivityksiä.

Keskitetysti ja läpi organisaation toteutuvia kontroleja ovat muun muassa taloushallinnon prosessit sekä hankintoihin, maksamiseen, sopimushallintaan, tietoturvaan ja omaisuuden valvontaan liittyvät ohjeiden mukaiset menettelyt. Viime aikoina sopimusten toteutumisen valvontaan on kiinnitetty enenevässä määrin huomioita.

Sisäisellä valvonnalla estetään myös epäeettistä toimintaa ja väärinkäytöksiä. Ohjeiden mukaisesti jokaisella kunnan palveluksessa olevalla henkilöllä, joka työtehtäviensä hoidon yhteydessä havaitsee kunnan toiminnassa epäasianmukaisia menettelytapoja, mahdollisia laiminlyöntejä tai väärinkäytösepäilyjä, on velvollisuus ilmoittaa havainnoistaan välittömästi esimiehelleen tai toimialajohtajalle.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen millaiseksi tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Vertailuvuotena toimii vuosi 2024.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut
Mäntyharjun kunta

	Ulkoiset erät	
	2025 1 000 €	2024 1 000 €
Toimintatuotot	11 890	5 021
Valmistus omaan käyttöön	13	0
Toimintakulut	-24 395	-17 988
Toimintakate	-12 493	-12 966
Verotulot	18 313	13 653
Valtionosuudet	2 056	1 037
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)		
Korkotuotot	47	60
Muut rahoitustulot	546	821
Korkokulut	-292	-131
Muut rahoituskulut	-2	-10
Vuosikate	8 174	2 463
Poistot ja arvonalentumiset	-2 303	-1 621
Satunnaiset tuotot	84	150
Tilikauden tulos	5 956	993
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 956	993

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,8	27,9
Vuosikate/Poistot, %	355	152
Vuosikate, euroa/asukas	1 161	445
Asukasmäärä	7 038	5 534

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneisiin kuluihin.

Mäntyharjun kunnan tuloslaskelman toimintatuottojen kokonaismäärä (ulkoiset ja sisäiset) tilikaudella oli 15.337.941 €, josta ulkoiset toimintatuotot olivat 11.889.975 €.

Toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) olivat 27.843.413 €, josta ulkoiset toimintakulut olivat 24.395.447 €.

Verotulojen kehitys on esitetty alla olevassa taulukossa. Kunnallisverokertymä nousi 31,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöverot kasvoivat 40,8 %. Yhteisöverotulot nousivat 36 %.

Verotulot jakautuvat verolajeittain seuraavasti:					
	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024	Muutos %
	+ muutokset		€		TP 2024-2025
Kunnallisvero	11 183 000	11 191 949	8 949	8 529 551	31,2
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 265 000	2 621 518	356 518	1 927 015	36,0
Kiinteistövero	4 560 000	4 499 092	-60 908	3 196 343	40,8
Verotulot yhteensä	18 008 000	18 312 559	304 559	13 652 909	34,1

Valtionosuuksien toteuma oli 2.055.796 €. Kertymä oli 98,3 % edellisvuotta suurempi. Mäntyharjun kunta sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 165.000 €. Poistoja ja arvonalennuksia kertyi 2.302.774 €.

Toimintakate kertoo jaksotettujen toimintatuottojen ja –kulujen erotuksen, joka on katettava verorahoituksella ja valtionosuuksilla.

Vuosikate kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen tilikauden tulos oli 5.955.932 € euroa ylijäämäinen. Kertynyttä ylijäämää oli taseessa vuoden 2025 lopussa 10.019.573,08 €.

1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki kunnan rahanlähteet ja käytöt. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ne erät, jotka ovat syntyneet kunnan kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Toiminnan ja investointien rahavirta, tulorahoitus

kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnan rahavirta oli 8.170.821 €.

Rahoituslaskelman *investoinnit* muodostuvat pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä luovutusvoitoista. Investointimenojen määrä oli vuonna 2025 yhteensä 2.933.976 €. Pysyvien vastaavien luovutustuloja kertyi 12.750 €.

Vuoden lopussa kunnalla oli lainaa yhteensä 20,3 milj. euroa, joka oli 2,5 milj. euroa enemmän kuin v. 2024 tilinpäätöksessä.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
	<i>1 000 €</i>	<i>1 000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 174	2 463
Satunnaiset erät	84	150
Tulorahoituksen korjauserät	-88	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 934	-1 493
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58	22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13	62
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 308	1 204
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-35	0
Antolainasaamisten vähennys	94	102
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 081	-1 617
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 774	-617
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 058	-93
Rahoituksen rahavirta	-3 739	-2 226
Rahavarojen muutos	1 569	-1 022
Rahavarat 31.12.	6 829	4 906
Rahavarat 1.1.	5 260	5 928
	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	9 391	2 549
Investointien tulorahoitus, %	284,3	167,5
Laskennallinen lainanhoitokate	3,0	1,1
Lainanhoitokate	3,6	1,5
Kassan riittävyys, pv	84	84
Asukasmäärä	7 038	5 534

Rahoituslaskelman tunnusluvut mittaavat maksuvalmiutta ja kassavarojen riittävyyttä.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € = tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Investointien tulorahoitus = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset}) = 3,6$ Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman velvoitteiden hoitoon. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys 31.12.2025 = $365 \cdot \text{rahavarat} / \text{kassasta maksut tilikaudella} = 84$ pv.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti. Taseen loppusumma 31.12.2025 oli n. 58,0 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi edellisestä vuodesta noin 14 milj.€.

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$ Tunnuslukuarvon hyvänä tasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai alemmaa omavaraisuusastetta on pidettävä jo heikkona ja se merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Mäntyharju 48,5 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$. Mäntyharju = 81,2. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulorahoituksella.

Lainakantaan lasketaan koko vieraan pääoman määrä vähennettyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Mäntyharjun kunnan lainakanta tilikauden lopussa oli 2.890 euroa/as.

Lainat ja vuokravastuut € = vieras pääoma – (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat) + Vuokravastuut

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	48,5	48,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	81,2	107,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 020	7 805
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 424	1 410
Lainakanta 31.12., 1 000 €	20 337	17 839
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 890	3 224
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1	24 779	22 598
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 521	4 084
Lainasaamiset, 1 000 €	2 095	2 001
Asukasmäärä	7 038	5 534

VASTAAVAA	2025 (1000 €)	2024 (1000 €)	VASTATTAVAA	2025 (1000 €)	2024 (1000 €)
A Pysyvät vastaavat	46 825	37 773	A Oma pääoma	28 354	21 367
I Aineettomat hyödykkeet	106	5	I Peruspääoma	18 334	13 562
1. Aineettomat oikeudet	1	1	IV Edellisten tilikausien ylijäämä	4 064	6 812
2. Muut pitkävaikutteiset menot	104	3	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 956	993
II Aineelliset hyödykkeet	40 151	32 853	C Pakolliset varaukset	471	550
1. Maa- ja vesialueet	5 578	4 464	2. Muut pakolliset varaukset	471	550
2. Rakennukset	26 377	23 168	D Toimeksiantojen pääomat	3 411	703
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 977	4 902	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	3 366	688
4. Koneet ja kalusto	290	282	3. Muut toimeksiantojen pääomat	46	15
5. Muut aineelliset hyödykkeet	59	59	E Vieras pääoma	26 196	21 149
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset	1 870	-22	I Pitkäaikainen	19 115	17 233
III Sijoitukset	6 568	4 915	2. Lainat rahoitus- ja	17 990	16 378
1. Osakkeet ja osuudet	3 875	2 531	7. Muut velat/liittymismaksut ja	1 123	855
3. Muut lainasaamiset	2 095	2 001	8. Siirtovelat	1	0
4. Muut saamiset	598	383	II Lyhytaikainen	7 081	3 917
B Toimeksiantojen varat	2 868	142	2. Lainat rahoitus- ja	2 051	1 192
2. Lahjoitusrahastojen varat	2 863	142	4. Lainat muilta luotonantajilta	296	270
3. Muut toimeksiantojen varat	4	0	5. Saadut ennakot	2	3
C Vaihtuvat vastaavat	8 740	5 854	6. Ostovelat	2 487	1 256
II Saamiset	1 911	948	7. Muut velat/liittymismaksut ja	302	172
Pitkäaikaiset saamiset	21	14	8. Siirtovelat	1 944	1 024
1. Myyntisaamiset	14	14	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>58 432</u>	<u>43 770</u>
2. Lainasaamiset	7	0			
Lyhytaikaiset saamiset	1 890	934			
1. Myyntisaamiset	651	426			
2. Lainasaamiset	7	0			
3. Muut saamiset	249	305			
4. Siirtosaamiset	983	203			
III Rahoitusarvopaperit	140	15			
1. Osakkeet ja osuudet	122	0			
2. Sijoitukset	19	15			
IV Rahat ja pankkisaamiset	6 689	4 891			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>58 432</u>	<u>43 770</u>			

1.5 KOKONAISTULOT- JA MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Verotulojen ja valtionosuuksien merkitys kunnan kokonaistuloista kasvaa joka vuosi. Kunnan tulee jatkossa päivittää maksuperusteet ja takat vuosittain. Kunnan omiin keinoihin lisätä tuloja sisältyy myös omaisuuden myynti.

	2025		2025
TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	11 890	Toimintakulut	24 395
Verotulot	18 313	- Valmistus omaan käyttöön	-13
Valtionosuudet	2 056	Korkokulut	292
Korkotuotot	47	Muut rahoituskulut	2
Muut rahoitustuotot	546		
Satunnaiset tuotot	84		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-9	Pakollisten varausten muutos	
		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	79
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58	Investointimenot	2 934
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	94	Antolainasaamisten lisäykset	35
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 081
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	2 774
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	33 092	Kokonaismenot yhteensä	32 581
<i>Täsmäytys:</i>			
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 33 092 - 32 581 = 511			
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 569-(1 058) = 511			

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa		
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt		5
Muut omistusoikeusyhteisöt		
Yhteensä	6	5

Tytäryhtiöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt			
	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin osuus %
Tytäryhtiöt			
KOY Keskiväli	Mäntyharju	100,00	100,00
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	Mäntyharju	100,00	100,00
Koy Pertunmetsä	Mäntyharju	100,00	100,00
As Oy Pertunmaan Mansikkamäki	Mäntyharju	62,76	62,76
Kuntayhtymät			
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	7,03	7,03
Sateenkaaren koulun kuntayhtymä	Mikkeli	11,43	11,43
Osakkuusyhteisöt			
KOY Mäntyharjun Virastokeskus	Mäntyharju	27,53	27,53
Mäntyharjun Suittimäki Oy	Mäntyharju	33,33	33,33
Mäntyharjun Liikekeskus Oy	Mäntyharju	41,22	41,22
KOY Kuortin Säästöpankitori	Mäntyharju	36,40	36,40
As Oy Pertunrinne	Mäntyharju	27,58	27,58

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Mäntyharjun kunnan hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja. Kunnanhallitus antaa tarvittavat ohjeet yhtiökokousedustajille sekä kuntayhtymien ja kuntakonsernin kokouksia koskevia ohjeita.

Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt noudattavat toiminnassaan osakeyhtiölakia ja toimivat yhtiöjärjestyksen, osakassopimusten ja yhtiötä sitovien lakien puitteissa. Konserniin kuuluvat keskeiset tytäryhtiöt julkaisevat toiminnastaan osavuosiselvitykset ja vuosiraportin.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kuntajaoston ohjeen 20.2.2015 mukaan poistovajetta ei ole kirjattu tytäryhtiöistä, jotka ovat kirjanneet tilinpäätöksessä suunnitelman mukaiset poistot.

1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Konserniin kehitykseen sisältyy eritasoisia riskejä. Vastuut tytäryhtiöistä ovat täysin Mäntyharjun kunnalla. Tytäryhtiöihin sisältyvien taloudellisten riskien huomioiminen onkin oleellista arvioitaessa konsernin tulevaa kokonaiskehitystä.

1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernivalvonta on järjestetty konserniohjeen ja hallintosäännön avulla. Kunnanhallitus antaa tarvittaessa erillishjeet kuntakonsernin kokouksia varten.

1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	14 473 586,93	7 018 105,62
Toimintakulut	-26 319 778,39	-19 734 047,01
TOIMINTAKATE	-11 846 191,46	-12 715 941,39
Verotulot	18 231 040,94	13 586 477,67
Valtionosuudet	2 055 796,00	1 036 814,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	27 934,91	39 705,50
Muut rahoitustuotot	548 752,05	822 602,41
Korkokulut	-343 593,21	-199 439,56
Muut rahoituskulut	-2 500,59	-9 571,20
Rahoitustuotot ja -kulut	230 593,17	653 297,15
VUOSIKATE	8 671 238,65	2 560 647,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 568 897,75	-2 039 750,72
Poistot ja arvonalentumiset	-2 568 897,75	-2 039 750,72
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	84 208,95	149 952,91
Satunnaiset erät	84 208,95	149 952,91
TILIKAUDEN TULOS	6 186 549,85	670 849,62
Tilikauden verot	-150,00	0,00
Laskennalliset verot	-3 211,40	22 707,33
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-42 272,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	6 140 916,44	693 556,95

Tuloslaskelman tunnusluvut

	Konserni	
	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	55,0	35,6
Vuosikate/Poistot, %	338	126
Vuosikate, euroa/asukas	1 232	463
Asukasmäärä	7 038	5 534

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA**1.1.-31.12.2025 1.1.-31.12.2024****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	8 174 497,68	2 463 345,65
Satunnaiset erät	84 208,95	149 952,91
Tulorahoituksen korjaukset	-87 885,59	-107,07
	8 170 821,04	2 613 191,49

Investointien rahavirta

Investointimenot	-2 933 976,35	-1 492 532,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58 417,33	21 600,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 750,00	61 740,00
	-2 862 809,02	-1 409 192,15

Toiminnan ja investointien rahavirta**5 308 012,02 1 203 999,34****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset	-34 800,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	93 930,62	101 917,62
	59 130,62	101 917,62

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 081 429,25	-1 617 322,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 774 228,11	-617 416,42
	-4 855 657,36	-2 234 739,39

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 220,02	-18 836,97
Vaihto-omaisuuden muutos	9 786,99	0,00
Saamisten muutos	-645 113,24	-3 541,61
Korottomien velkojen muutos	1 708 301,80	-70 522,82
	1 057 755,53	-92 901,40

Rahoituksen rahavirta**-3 738 771,21 -2 225 723,17****Rahavarojen muutos****1 569 240,81 -1 021 723,83**

Rahavarat 31.12.

6 828 861,31 4 905 808,22

Rahavarat 1.1.

5 259 620,50 5 927 532,05

Rahavarojen muutos**1 569 240,81 -1 021 723,83**

Ero = Pertunmaan kunnan rahavarat 31.12.2024

353 812,28

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, 1 000 €

10 179 3 099

Investointien tulorahoitus, %

287,4 148,4

Laskennallinen lainanhoitokate

2,8 1,0

Lainanhoitokate

3,3 1,5

Kassan riittävyys, pv

83 81

KONSERNITASE**VASTAAVAA**

	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 169,28	1 299,12
Muut pitkävaikutteiset menot	104 437,24	3 240,36
Aineettomat hyödykkeet	105 606,52	4 539,48
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 349 403,32	5 090 162,39
Rakennukset	34 008 185,61	29 683 298,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 100 265,23	5 066 029,46
Koneet ja kalusto	290 399,69	282 845,88
Muut aineelliset hyödykkeet	58 632,51	58 632,51
	1 870 299,85	108 322,93
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Aineelliset hyödykkeet	48 677 186,21	40 289 291,74
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	42 046,98
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	2 096 354,45	1 846 889,68
Muut saamiset	598 307,67	382 709,57
Sijoitukset	2 694 662,12	2 271 646,23
PYSYVÄT VASTAAVAT	51 477 454,85	42 565 477,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	432 629,11	481 193,56
Lahjoitusrahastojen varat	2 863 239,30	20 695,38
Muut toimeksiantojen varat	4 323,00	121 563,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 300 191,41	623 452,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 250,00	14 250,00
Lainasaamiset	6 792,60	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	21 042,60	14 250,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	630 607,75	427 469,20
Lainasaamiset	6 655,20	0,00
Muut saamiset	272 705,58	371 262,79
Siirtosaamiset	985 223,99	204 966,89
Lyhytaikaiset saamiset	1 895 192,52	1 003 698,88
Saamiset	1 916 235,12	1 017 948,88
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	121 687,77	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	18 500,00	14 500,00
Muut arvopaperit	45 709,88	0,00
Rahoitusarvopaperit	185 897,65	14 500,00
Rahat ja pankkisaamiset	7 137 549,83	5 188 931,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 239 682,61	6 221 380,57
VASTAAVAA	64 017 328,86	49 410 310,25

VASTATTAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 334 010,70	13 562 394,24
Muut omat rahastot	802 057,23	802 057,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 042 660,22	8 373 880,60
Tilikauden yli-/alijäämä	6 140 916,44	693 556,95
OMA PÄÄOMA	30 319 644,60	23 431 889,01
VÄHEMMISTÖOSUUDET	47 213,80	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	470 943,82	550 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	470 943,82	550 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	432 629,11	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 365 631,61	687 716,60
Muut toimeksiantojen pääomat	45 657,27	496 427,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 843 917,99	1 184 144,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 291 755,03	18 746 911,25
Muut velat	1 134 678,06	866 502,35
Siirtovelat	1 174,49	1 369,35
Pitkäaikainen vieras pääoma	21 427 607,58	19 614 782,95
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 345 836,03	1 500 616,12
Saadut ennakot	35 356,47	16 053,67
Ostovelat	2 609 238,33	1 372 880,70
Muut velat	453 854,84	291 922,45
Siirtovelat	2 018 231,21	1 093 849,06
Laskennalliset verovelat	445 484,20	354 172,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 908 001,08	4 629 494,00
VIERAS PÄÄOMA	29 335 608,66	24 244 276,95
VASTATTAVAA	64 017 328,87	49 410 310,25

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	47,5	47,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,3	112,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	11 184	9 067
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 589	1 638
Lainakanta 31.12., 1 000 €	22 638	20 248
Lainakanta 31.12./asukas	3 216	3 659
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	27 117	25 054
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	3 853	4 527
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0
Asukasmäärä	7 038	5 534

Konsernitase sisältää konsernin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti. Konsernitase osoittaa konsernin varat ja velat sekä vastuut ulkopuolisille. Konsernitase osoittaa konsernin oman pääoman sen jälkeen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset keskinäiset saamiset ja velat, konserniyhteisöjen sisäiset katteet ja keskinäinen osakeomistus, erotettu ulkopuolisten omistus ja vähemmistöosuudeksi, ja osakkuusyhteisöjen omistusoosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konsernitaseeseen.

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

1.7.2 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille.

Kunnan tilikauden tulos on 5.955.932,33 euroa ylijäämäinen. Kunnanhallitus esittää tilikauden käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos 5.955.932,33 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

1.7.3 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kunnan taseessa on kertynyt ylijäämää eikä kattamattomia alijäämiä ole. Lakisääteistä veloitetta tasapainottamisohjelman laatimiseksi ei ole.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4§). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa (110 §). Kuntastrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Sitovuus määritellään talousarviossa ja sen tulee käydä ilmi toteutumisvertailusta.

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteuman erotus.

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.3.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				9 901	-9 901	33 378
Toimintakulut	-29 370	0	-29 370	-53 472	24 102	-40 510
Toimintakate	-29 370	0	-29 370	-43 572	14 202	-7 132
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-29 370	0	-29 370	-43 572	14 202	-7 132
Laskennalliset erät	29 370	0	29 370	31 072	-1 702	2 670

Vastuhenkilö Hallinto- ja talousjohtaja

2.3.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				1 469	1 469	747
Toimintakulut	-40 290	0	-40 290	-33 462	-6 828	-20 795
Toimintakate	-40 290	0	-40 290	-31 993	-8 297	-20 048
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-40 290	0	-40 290	-31 993	-8 297	-20 048
Laskennalliset erät	40 290	0	40 290	31 993	8 297	20 048

Kuntalain 121 § mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävät ovat:

1. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
2. huolehtia kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä
3. valvoa Kuntal. 84 §:ssä säädetyn luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Vastuhenkilö Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2.3.1.3 KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintakulut	-73 070	0	-73 070	-69 934	-3 136	-41 893
Toimintakate	-73 070	0	-73 070	-69 934	-3 136	-41 893
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-73 070	0	-73 070	-69 934	-3 136	-41 893

Vastuuhenkilö Kunnanjohtaja

2.3.1.4 HALLINTOPALVELUT

KUNNANHALLITUS LTK	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	178 300	0	178 300	5 990 846	-5 812 546	293 594
Toimintakulut	-3 489 720	0	-3 489 720	-3 552 876	63 156	-2 828 253
Toimintakate	-3 311 420	0	-3 311 420	2 437 970	-5 749 390	-2 534 659
Poistot ja arvonalentumiset	-2 000	0	-2 000	-7 934	5 934	-2 533
Satunnaiset erät + (-)		0		84 209	-84 209	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 313 420	0	-3 313 420	2 514 245	-5 827 665	-2 537 192
Laskennalliset erät	1 667 960	0	1 667 960	1 767 658	-99 698	1 400 912

ELINVOIMA	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				45 193	-45 193	128 135
Toimintakulut	-1 931 850	0	-1 931 850	-2 146 504	214 654	-735 643
Toimintakate	-1 931 850	0	-1 931 850	-2 101 311	169 461	-607 507
Poistot ja arvonalentumiset				-50	-50	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 931 850	0	-1 931 850	-2 101 361	169 511	-607 507

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Tiedolla ja taidolla johtaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Tuotetaan parempaa tietoa päätöksenteon ja työn suunnittelun tueksi		
Toimenpide tai avaintulos:	Otetaan käyttöön Kuntamaisema -raportointi		
Merkittävimmät riskit:	Talouden ennustettavuus ja kehitys		
Mittari:	Talouden toteumasta tuotetaan raportti kunnanhallitukselle kuukausittain		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	90 %

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Älykäs sopeuttaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Sopeutetaan hallitusti palvelutuotanto vastaamaan resursseja		
Toimenpide tai avaintulos:	Minimoidaan suunnitelmavuosien alijäämä		
Merkittävimmät riskit:	Päätöksentekokyky		
Mittari:	Vuositulostavoite vuonna 2025		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	-613 770 €	0	100 %

Strategian painopiste:	Elinkeinojen menestys		
Strategian tavoite:	Palvellaan yrityksiä erinomaisesti		
Toiminnallinen tavoite:	Yritysten menestyminen		
Toimenpide tai avaintulos:	Autetaan osaavan työvoiman saannissa ja jatkuvan vuoropuhelun kautta saadaan tietoa palvelutarpeista		
Merkittävimmät riskit:	Taantuman vaikutus elinkeinoelämään		
Mittari:	Taloustutkimuksen haastattelu yrityksille (kokonaistyytyväisyys)		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0	100	0 %->ei tehty

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukeminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisilla on mahdollisuus asioiden hoitamiseen fyysisesti sekä verkon kautta		
Toiminnallinen tavoite:	Asiointiliikenteen jatkuvuuden turvaaminen		
Toimenpide tai avaintulos:	Asiointiliikennekilpailutuksen onnistuminen		
Merkittävimmät riskit:	Tarjousten saaminen /hinta		
Mittari:	Reittien määrä		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	11	100 %	100 %

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukeminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Työllisyyspalveluita on saatavilla henkilökohtaisesti ja paikallisesti		
Toiminnallinen tavoite:	Paikallisen, henkilökohtaisen palvelumallin kehittäminen työllisyyspalveluissa		
Toimenpide tai avaintulos:	Aktiivinen osallistuminen TE25-hankkeen valmisteluun		
Merkittävimmät riskit:	Työmarkkinat ja työnhakijat eivät kohtaa		
Mittari:	Malli paikallisesta työllisyyspalvelusta		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	100 %

Kunnanhallitus	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				28 327	-28 327	24 610
Toimintakulut	-748 540	0	-748 540	-732 144	-16 396	-608 855
Toimintakate	-748 540	0	-748 540	-703 817	-44 723	-584 245
Satunnaiset erät + (-)				84 209	84 209	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-748 540	0	-748 540	-619 608	-128 932	-584 245
Laskennalliset erät	337 000	0	337 000	575 649	-238 649	434 530

Vastuuhenkilöt Kunnanjohtaja, Hallinto- ja talousjohtaja

Yleishallinto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	178 300	0	178 300	5 962 519	-5 784 219	268 984
Toimintakulut	-2 381 080	0	-2 381 080	-2 516 172	135 092	-1 981 926
Toimintakate	-2 202 780	0	-2 202 780	3 446 348	-5 649 128	-1 712 942
Poistot ja arvonalentumiset	-2 000	0	-2 000	-7 934	5 934	-2 533
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 204 780	0	-2 204 780	3 438 414	-5 643 194	-1 715 475
Laskennalliset erät	1 330 960	0	1 330 960	1 192 010	138 950	966 382

Vastuuhenkilö Hallinto- ja talousjohtaja

Ympäristöpalvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintakulut	-360 100	0	-360 100	-304 561	-55 539	-237 472
Toimintakate	-360 100	0	-360 100	-304 561	-55 539	-237 472
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-360 100	0	-360 100	-304 561	-55 539	-237 472

Eläinlääkintähuolto, ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu on järjestetty Mikkelin, Hirvensalmen ja Mäntyharjun sekä Kangasniemen kuntien yhteistyönä osana Mikkelin kaupungin organisaatiota.

Ympäristölautakunnan, terveystalouden ja ympäristönsuojelun osalta kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen perusteella.

2.3.1.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistysltk hallinto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	566 500	0	566 500	1 001 045	-434 545	873 515
Toimintakulut	-13 757 360	-200 000	-13 957 360	-14 245 422	288 062	-10 659 355
Toimintakate	-13 190 860	-200 000	-13 390 860	-13 244 377	-146 483	-9 785 840
Poistot ja arvonalentumiset	-50 200	0	-50 200	-94 423	44 223	-130 607
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13 241 060	-200 000	-13 441 060	-13 338 815	-102 245	-9 916 447
Laskennalliset erät	-1 131 820	0	-1 131 820	-1 247 097	115 277	-965 135

Kuntastrategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko 2025		
Strategian tavoite:	Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen		
Toiminnallinen tavoite:	Kehitämme tiedolla johtamisen käytäntöjä		
Toimenpide tai avaintulos:	Sivistyslautakunta saa säännöllisesti hyödyllistä ja vertailevaa tietoa talousarvion toteutumisesta (kustannukset / asukas, vertailu muihin kuntiin)		
Merkittävimmät riskit:	Päätöksenteon tueksi tuotettavan tiedon on oltava käsiteltävien asioiden kannalta relevanttia		
Mittari 1:	Hyödynnetään Kuntamaisema -raportointia ja tuotetaan monipuolista dataa taloudesta, toiminnasta ja toimintaympäristöstä, uutena opetuksen järjestämisestä tietoa Dash Board -ohjelman avulla		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	70 %	90 %	50 %
Mittari 2:	Kehitetään dataan perustuvia älykkäitä ratkaisuja talouden ja toiminnan sopeuttamiseksi		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	50 %	70 %	60 %

Kuntamaiseman käytöstä on luovuttu. Uusi lautakunta selvittää toimintatapoja tuottaa taloustietoa uudessa talouden raportointijärjestelmässä. Yksiköissä älykkäitä ratkaisuja (mm. varhaiskasvatus, kirjasto, kansalaisopisto). Tekoälyn hyödyntämistä talousjärjestelmässä tutkitaan. Tekoäly otettu käyttöön laskujen tarkastamisessa.

Kuntastrategian painopiste:	Aktiviteetit ja luonto 2025		
Strategian tavoite:	Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit		
Toiminnallinen tavoite:	Kunnan monipuolinen kulttuurielämä säilyy vireänä ja monipuolistuu entisestään. Sivistyspalveluiden toimijat edistävät asukkaiden terveyttä, osallisuutta ja hyvinvointia liikunnan, taiteen ja kulttuurin keinoin sekä edistävät taide ja kulttuuripalvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta.		
Toimenpide tai avaintulos:	Sivistyspalveluiden yksiköt suunnittelevat ja toteuttavat monipuolisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaa lähiympäristössä (toimintasuunnitelmat)		
Merkittävimmät riskit:	Palvelujen tuottamisen kustannusten nousu ja toiminnallisten resurssien väheneminen. Kuntaan laaditun kulttuurihyvinvointisuunnitelman ja Kulttuurikasvatussuunnitelman puutteelliset toteutukset tai huomioimatta jättämiset.		
Mittari 1:	Toteutetaan Kulttuurikasvatussuunnitelman väliarviointi ja kohdennetaan toimintaa arvioinnin perusteella.		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	50 %	70 %	90 %
Mittari 2:	Edistetään Kisalan palveluiden käyttöönottoa ja luontoaktiviteettien kehittämistä.		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	40 %	60 %	60 %

Väliarviointi on tehty ja lautakunta hyväksynyt uuden kulttuurikasvatussuunnitelman vuosille 2026–2029. Kisalan palveluiden käyttöönotto on laajentunut lisääntyneen verkostoyhteistyön (järjestöt, seurat) ja tapahtumatuotannon tuloksena. Sosiaalisen median markkinointia on tehostettu merkittävästi.

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Terveellisten elintapojen edistäminen 2025		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy		
Toiminnallinen tavoite	Tehostetaan liikuntapaikkoihin ja liikuntatoimintaan liittyvää tiedottamista ja yhteistyötä.		
Toimenpide tai avaintulos	Mäntyharjun liikuntapaikat sekä ohjatun- ja omaehtoisen liikunnan mahdollisuudet ovat hyvin kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden tiedossa.		
Merkittävimmät riskit	Liikuntapaikkoihin tehtyjä panostuksia ei saada täysin hyödynnettyä ilman kattavaa tiedottamista ja toimivaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen alueelliset resurssit jäävät hyödyntämättä, ellei yhdyspintatyö ole kunnassa organisoitua.		
Mittari 1:	Viestitään monipuolisesti kunnan liikuntamahdollisuuksista korostaen viestinnässä eri kohderyhmien mahdollisuuksia		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	40 %	80 %	80 %
Mittari 2:	Liikuntaneuvonnan verkoston rajapintatyöskentely edistyy. Verkoston toimijoiden vastuunotto lisääntyy ja toimintamuodot kehittyvät.		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	50 %	80 %	80 %

Viestinnässä on otettu käyttöön uusia digitaalisia kanavia. Myös tapahtumat itsessään viestivät toiminnasta positiivisesti. Viestintä ja markkinointi on saanut systemaattisia muotoja. Liikuntaneuvonnassa on löydetty uusia toimintamuotoja (esim. kehokoostumusmittaukset) ja rajapinnat muihin liikunta- ja hyvinvointiorganisaatioihin ovat tiivistyneet

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Mielen hyvinvoinnin tukeminen 2025		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten kokemus osallisuus vahvistuu ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa elinympäristönsä asioihin		
Toiminnallinen tavoite	Sivistyslautakunnan alaisuudessa järjestettävässä toiminnassa huomioidaan kuntalaisten osallisuuden edistäminen.		

Toimenpide tai avaintulos	Osallisuuden edistämisen toimintatavat on kuvattu ja sivistyslautakunnan alaisissa toimintayksiköissä. Kuntalaisilla ja palvelun käyttäjillä on mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.
Merkittävimmät riskit	Ilman selkeää toimintaohjetta ja tukea osallisuuden edistämiseen, toimet voivat jäädä yksittäisiksi ja vaikutuksiltaan vähäisiksi.
Mittari 1:	Hyvän mielen kunta -tarkistuslistan hyödyntäminen työvälineenä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä arvioinnissa.
	Lähtöarvo 40 % Tavoitetaso 70 % Toteuma 70 %
Mittari 2:	Lautakunnan alaisissa yksiköissä on toimivia työkäytäntöjä, jotka mahdollistavat oppilaiden/kuntalaisten osallistumisen toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun
	Lähtöarvo 40 % Tavoitetaso 70 % Toteuma 60 %

Hyvän mielen kunta -tarkistuslistaa hyödynnetään hyvinvoinnin ja terveyden toimintatapojen edistämiseksi. Laaja hyvinvointikertomus 2021–2025 ja uusi hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 on valmisteltu, hyväksytty ja otettu käyttöön. Kunnan HYTE-kertoimen kehittämiseen on hyvät lähtökohdat. Yksiköiden osallistavat työkäytännöt ovat kehittymässä kokeilevan toiminnan kautta.

Sivistyslautakunnan hallinto

Sivistysltk hallinto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				3 195	-3 195	4067
Toimintakulut	-251 750	0	-251 750	-401 765	150 015	-230101
Toimintakate	-251 750	0	-251 750	-398 570	146 820	-226034
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-251 750	0	-251 750	-398 570	146 820	-226034
Laskennalliset erät	155 770	0	155 770	315 782	-160 012	157020

Vastuhenkilö Sivistysjohtaja

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	85 000	0	85 000	118 451	-33 451	82 562
Toimintakulut	-2 607 950	-40 000	-2 647 950	-2 797 469	149 519	-1 737 364
Toimintakate	-2 522 950	-40 000	-2 562 950	-2 679 018	116 068	-1 654 802
Poistot ja arvonalentumiset				-8 714	8 714	-77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 522 950	-40 000	-2 562 950	-2 687 732	124 782	-1 654 879
Laskennalliset erät	-254 420	0	-254 420	-310 414	55 994	-214 411

Vastuhenkilö Varhaiskasvatuksen johtaja

Perusopetus

Perusopetus	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	180 000	0	180 000	448 343	-268 343	301 658
Toimintakulut	-7 371 520	-160 000	-7 531 520	-7 550 506	18 986	-5 501 698
Toimintakate	-7 191 520	-160 000	-7 351 520	-7 102 163	-249 357	-5 200 040
Poistot ja arvonalentumiset	-35 400	0	-35 400	-44 175	8 775	-35 373
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-7 226 920	-160 000	-7 386 920	-7 146 338	-240 582	-5 235 414
Laskennalliset erät	-720 140	0	-720 140	-878 452	158 312	-590 334

Vastuhenkilö Perusopetuksen rehtori

Toisen asteen koulutus

Toisen asteen koulutus	TA 2025	TA- muutokse	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	70 000	0	70 000	75 394	-5 394	93 688
Toimintakulut	-1 464 180	0	-1 464 180	-1 458 124	-6 056	-1 463 120
Toimintakate	-1 394 180	0	-1 394 180	-1 382 731	-11 450	-1 369 433
Poistot ja arvonalentumiset	-2 500	0	-2 500	-27 435	24 935	-17 178
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 396 680	0	-1 396 680	-1 410 180	13 500	-1 386 611
Laskennalliset erät	-141 510	0	-141 510	-171 458	29 948	-160 312

Vastuuhenkilö Lukion rehtori

Vapaa sivistystyö

Vapaa sivistystyö	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2025
Toimintatuotot	75 000	0	75 000	142 182	-67 182	192732
Toimintakulut	-544 460	0	-544 460	-546 576	2 116	-535390
Toimintakate	-469 460	0	-469 460	-404 394	-65 066	-342658
Poistot ja arvonalentumiset	-2 000	0	-2 000	-374	-1 626	-249
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-471 460	0	-471 460	-404 768	-66 692	-342907
Laskennalliset erät	-42 290	0	-42 290	-51 122	8 832	-42025

Vastuuhenkilö Kansalaisopiston rehtori

Taiteen perusopetus / Mikkelin musiikkiopisto

Taiteen perusopetus	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintakulut				-91	91	-78
Toimintakate				-91	91	-78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				-91	91	-78

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	8 500	0	8 500	12 264	-3 764	17 036
Toimintakulut	-425 840	0	-425 840	-420 652	-5 188	-368 204
Toimintakate	-417 340	0	-417 340	-408 388	-8 952	-351 168
Poistot ja arvonalentumiset	-8 800	0	-8 800	-8 888	88	-8 842
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-426 140	0	-426 140	-417 276	-8 864	-360 010
Laskennalliset erät	-40 480	0	-40 480	-48 324	7 844	-38 362

Vastuuhenkilö Kirjastotoimenjohtaja

Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut

Nuoriso- ja vapaa-aika- palvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	148 000	0	148 000	201 216	-53 216	181 773
Toimintakulut	-1 091 660	0	-1 091 660	-1 070 238	-21 422	-823 400
Toimintakate	-943 660	0	-943 660	-869 022	-74 638	-641 627
Poistot ja arvonalentumiset	-1 500	0	-1 500	-4 838	3 338	-68 888
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-945 160	0	-945 160	-873 860	-71 300	-710 515
Laskennalliset erät	-88 750	0	-88 750	-103 110	14 360	-76 711

Vastuuhenkilö Sivistysjohtaja

2.3.1.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	7 350 500	0	7 350 500	8 040 075	-689 575	6 091 495
Toimintakulut	-7 082 670	-66 000	-7 148 670	-7 346 863	-198 193	-5 918 760
Toimintakate	267 830	-66 000	201 830	693 212	491 382	172 736
Poistot ja arvonalentumiset	-1 797 800	0	-1 797 800	-2 200 367	-402 567	-1 487 466
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 529 970	-66 000	-1 595 970	-1 494 652	101 318	-1 314 745
Laskennalliset erät	-578 490	0	-578 490	-553 564	24 926	-431 030

RAKENNUSLAUTAKUNTA	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	180 300	0	180 300	249 412	-69 112	136 325
Toimintakulut	-326 640	-161 000	-487 640	-394 879	-92 761	-287 366
Toimintakate	-146 340	-161 000	-307 340	-145 467	-161 873	-151 041
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-146 340	-161 000	-307 340	-145 467	-161 873	-151 041
Laskennalliset erät	-27 310	0	-27 310	-30 062	2 752	-27 465

Kiinteistöt

Strategian painopiste:	Talous ja päätöksenteko		
Strategian tavoite:	Pitkäjänteisyys		
Toiminnallinen tavoite:	Tuotetaan parempaa tietoa päätöksenteon ja työn suunnittelun tueksi		
Toimenpide tai avaintulos:	Kuntien yhdistymisen jälkeen päivitetään kiinteistöstrategia.		
Merkittävimmät riskit:	Strategian tekemiseen ei sisälly merkittäviä riskejä.		
Mittarit			
Mittari 1:	Kiinteistöstrategia toimenpiteineen hyväksytty		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 %	100 %	95 %

Liikuntatoimi

Strategian painopiste:	Aktiviteetit ja luonto		
Strategian tavoite:	Liikunta- ja luontoaktiviteetit		
Toiminnallinen tavoite:	Kunnan tarjoamalla liikuntamahdollisuuksilla tuetaan kaiken ikäisten omatoimista liikkumista.		
Toimenpide tai avaintulos:	Kuntaliitoksen jälkeen päätetään ylläpidettävät liikuntapaikat ja kunnan ylläpitämien kohteiden huolto-/ylläpitosuunnitelma laaditaan ja aikatauluista tiedotetaan käyttäjiä.		
Merkittävimmät riskit:	Tieto ei kulje eteenpäin käyttäjille.		
Mittarit			
Mittari 1:	Kohdelistaus ja aikataulutus. Kesäkohteet sekä talvikohteet.		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	50 %	100 %	100 %

Vesilaitos

Strategian painopiste:	Elinkeinojen menestys		
Strategian tavoite:	Monipuolisia asumismahdollisuuksia		
Toiminnallinen tavoite:	Turvallinen vesihuolto asiakkaille sekä taloudellisesti toimeen tuleva, yritys-toimintaa tukeva. Haja-asutuksen vesihuoltoa tukevaa toimintaa.		
Toimenpide tai avaintulos:	Vesihuollon häiriötön toiminta laitokset huollettuna ja verkosto saneeraukset tehtynä talous luvut huomioiden.		
Merkittävimmät riskit:	Ammatillinen henkilöstö (sen puute), talous (investoinnit puute)		
Mittarit			
Mittari 1:	Vesihuollon häiriöt, toiminta häiriötöntä		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	100 %	100 %	95 %
Mittari 2:	Metriä saneerattua vesijohtoverkostoa/vuosi		
	Lähtöarvo	Tavoitetaso	Toteuma
	0 km	1 km	1 km

HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEET

Hyvinvointisuunnitelman painopiste:	Terveellisten elintapojen edistäminen		
Hyvinvointisuunnitelman tavoite:	Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy		
Toiminnallinen tavoite	Ylläpidetään monipuolisesti liikuntapaikkoja eri kohderyhmät huomioiden sekä viestitään liikunnan mahdollisuuksista yhteistyössä sivistyspalveluiden kanssa.		
Toimenpide tai avaintulos	Mäntyharjussa on monipuolisia liikuntapaikkoja eri kohderyhmille. Mäntyharjun liikuntapaikat sekä ohjatun- ja omaehtoisen liikunnan mahdollisuudet ovat hyvin kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden tiedossa.		
Merkittävimmät riskit	Liikuntapaikkojen ylläpidossa ei ole mahdollista huomioida monipuolisuus ja saavutettavuus esimerkiksi resurssien ja sääolosuhteiden vuoksi (esim. ladut järven jäällä).		
Mittarit			
Mittari 1:	Viestitään monipuolisesti kunnan liikuntamahdollisuuksista korostaen viestinnässä eri kohderyhmien mahdollisuuksia. Viestintäaktiivisuus krt/vko (mm. ladulle.fi, ajankoh- taista liikuntapaikoista, sosiaalisen median kanavat) hyvä >5krt/viikko, välttävä 3-5krt/vko, huono <3krt/vko		
	Lähtöarvo 2024	Tavoitetaso	Toteuma
	~6	>5	~7

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				155 590	-155 590	100 484
Toimintakulut	-561 590	0	-561 590	-550 565	-11 025	-386 195
Toimintakate	-561 590	0	-561 590	-394 976	-166 614	-285 711
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-561 590	0	-561 590	-394 976	-166 614	-285 711
Laskennalliset erät	337 120	0	337 120	240 330	96 790	156 191

Vastuuhenkilö Tekninen johtaja

Yhdyskuntasuunnittelu

Yhdyskuntasuunnittelu	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot				6 650	-6 650	
Toimintakulut	-144 660	0	-144 660	-116 154	-28 506	-100 418
Toimintakate	-144 660	0	-144 660	-109 504	-35 156	-100 418
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-144 660	0	-144 660	-109 504	-35 156	-100 418
Laskennalliset erät	-28 280	0	-28 280	-30 232	1 952	-18 279

Vastuuhenkilö Maankäyttökoordinaattori

Kuntatekniikka

Kuntatekniikka	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	53 400	0	53 400	91 596	-38 196	71 928
Toimintakulut	-1 101 690	0	-1 101 690	-981 968	-119 722	-848 222
Toimintakate	-1 048 290	0	-1 048 290	-890 372	-157 918	-776 294
Poistot ja arvonalentumiset	-359 200	0	-359 200	-526 679	167 479	-359 189
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 407 490	0	-1 407 490	-1 417 050	9 560	-1 135 483
Laskennalliset erät	-217 110	0	-217 110	-231 503	14 393	-160 390

Vastuuhenkilö Ylläpitopäällikkö

Kiinteistöpalvelut yhteensä

Kiinteistöpalvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	4 585 500	0	4 585 500	4 802 038	-216 538	3 815 771
Toimintakulut	-3 347 350	-66 000	-3 413 350	-3 648 240	234 890	-3 035 270
Toimintakate	1 238 150	-66 000	1 172 150	1 153 798	18 352	780 501
Poistot ja arvonalentumiset	-1 073 800	0	-1 073 800	-1 318 469	244 669	-878 451
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	164 350	-66 000	98 350	-164 671	263 021	-97 950
Laskennalliset erät	-293 890	0	-293 890	-322 907	29 017	-253 878

Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	4 001 600	0	4 001 600	4 176 176	-174 576	3 385 678
Toimintakulut	-2 945 540	-66 000	-3 011 540	-3 159 400	147 860	-2 446 285
Toimintakate	1 056 060	-66 000	990 060	1 016 776	-26 716	939 393
Poistot ja arvonalentumiset	-933 900	0	-933 900	-1 164 138	230 238	-825 220
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	122 160	-66 000	56 160	-147 362	203 522	114 173
Laskennalliset erät	-259 530	0	-259 530	-285 104	25 574	-211 096

Vastuuhenkilö Ylläpitopäällikkö

Elinkeinotoiminnan ulosvuokraus

Elinkeinotoiminnan ulosvuokraus	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	583 900	0	583 900	625 861	-41 961	430 093
Toimintakulut	-401 810	0	-401 810	-488 839	87 029	-588 985
Toimintakate	182 090	0	182 090	137 022	45 068	-158 892
Poistot ja arvonalentumiset	-139 900	0	-139 900	-154 331	14 431	-53 231
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	42 190	0	42 190	-17 309	59 499	-212 123
Laskennalliset erät	-34 360	0	-34 360	-37 803	3 443	-42 782

Vastuuhenkilö Ylläpitopäällikkö

Teknisten palvelujen sisäiset palvelut

Teknisten palvelujen sisäiset palvelut	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	1 027 800	0	1 027 800	889 279	138 521	727 271
Toimintakulut	-892 310	0	-892 310	-842 534	-49 776	-714 178
Toimintakate	135 490	0	135 490	59 248	76 242	13 093
Poistot ja arvonalentumiset	-7 400	0	-7 400	-18 817	11 417	-9 889
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	128 090	0	128 090	40 431	87 659	3 204
Laskennalliset erät	-172 300	0	-172 300	-183 789	11 489	-136 921

Vastuuhenkilö Kunnossapitotyönjohtaja

Mäntyharjun vesihuolto

Mäntyharjun vesihuolto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	1 243 500	0	1 243 500	954 514	288 986	947 222
Toimintakulut	-912 970	0	-912 970	-765 565	-147 405	-763 534
Toimintakate	330 530	0	330 530	188 949	141 581	183 688
Poistot ja arvonalentumiset	-357 400	0	-357 400	-268 830	-88 570	-239 937
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 870	0	-26 870	-79 881	53 011	-56 264
Laskennalliset erät	-180 050	0	-180 050		-180 050	0

Vastuuhenkilö Vesihuoltomestari

Pertunmaan vesihuolto

Pertunmaan vesihuolto	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama
Toimintatuotot				352 572,61	352 572,61
Toimintakulut				-304 246,20	-304 246,20
Toimintakate				48 326,41	48 326,41
Poistot ja arvonalentumiset				-67 572,24	-67 572,24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)				-19 245,83	-19 245,83

Vastuuhenkilö Vesihuoltomestari

Maa- ja metsätilat

Maa- ja metsätilat	TA 2025	TA- muutokset	Muutettu TA 2025	TP 2025	Poikkeama	TP 2024
Toimintatuotot	440 300	0	440 300	787 835	-347 535	428 820
Toimintakulut	-122 100	0	-122 100	-137 591	15 491	-70 943
Toimintakate	318 200	0	318 200	650 244	-332 044	357 877
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	318 200	0	318 200	650 244	-332 044	357 877
Laskennalliset erät	-23 980	0	-23 980	-25 464	1 484	-17 754

Vastuuhenkilö Tekninen johtaja

2.3.2 Tuloslaskelman toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelman toteutuminen ulk + sis

Nimi	TA 2025	TA 2025 muutokset	TA 2025 + muutokset	TP 2025	Poikkeama
Toimintatulot	8 275 600	0	8 275 600	15 337 940,91	7 062 340,91
Myyntitulot	2 924 700	0	2 924 700	3 579 772,67	655 072,67
Maksutulot	315 000	0	315 000	378 886,70	63 886,70
Tuet ja avustukset	209 000	0	209 000	6 365 975,30	6 156 975,30
Muut toimintatulot	4 826 900	0	4 826 900	5 013 306,24	186 406,24
Valmistus omaan käyttöön		0		12 502,96	12 502,96
Toimintamenot	-26 730 970	-427 000	-27 157 970	-27 843 413,02	-685 443,02
Henkilöstömenot	-10 966 190	-200 000	-11 166 190	-11 293 719,70	-127 529,70
Palvelujen ostot	-9 629 120	-227 000	-9 856 120	-9 709 960,84	146 159,16
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 984 020	0	-1 984 020	-2 095 527,73	-111 507,73
Avustukset	-990 750	0	-990 750	-1 156 075,81	-165 325,81
Muut toimintamenot	-3 160 890	0	-3 160 890	-3 588 128,94	-427 238,94
Toimintakate	-18 455 370	-427 000	-18 882 370	-12 492 969,15	6 389 400,85
Verotulot	18 008 000	0	18 008 000	18 312 559,65	304 559,65
Valtionosuudet	1 657 200	0	1 657 200	2 055 796,00	398 596,00
Rahoitustulot ja menot	27 200	0	27 200	299 111,18	271 911,18
Korkotulot	23 200	0	23 200	47 283,66	24 083,66
Muut rahoitustulot	394 000	0	394 000	546 114,33	152 114,33
Korkomenot	-380 000	0	-380 000	-291 928,62	88 071,38
Muut rahoitusmenot	-10 000	0	-10 000	-2 358,19	7 641,81
Vuosikate	1 237 030	-427 000	810 030	8 174 497,68	7 364 467,68
Poistot ja arvonalentumiset	-1 850 000	0	-1 850 000	-2 302 774,30	-452 774,30
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 850 000	0	-1 850 000	-2 302 774,30	-452 774,30
Kertaluonteiset poistot		0		-353 079,41	-353 079,41
Satunnaiset erät		0		84 208,95	84 208,95
Satunnaiset tulot		0		84 208,95	84 208,95
Tilikauden tulos	-612 970	-427 000	-1 039 970	5 955 932,33	6 995 902,33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-612 970	-427 000	-1 039 970	5 955 932,33	6 995 902,33

Verotulot ja valtionosuudet

VEROTULOT ERITELTYINÄ					
	TA 2025	Muutos	TA 2025 + muutos	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	11 183 000		11 183 000	11 191 949	8 949
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 265 000		2 265 000	2 621 518	356 518
Kiinteistövero	4 560 000		4 560 000	4 499 092	-60 908
Verotulot yhteensä	18 008 000	0	18 008 000	18 312 560	304 560

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj.euroa		Muutos %
2010	19,00 %	13,9		-2,95 %
2011	19,00 %	13,7		-1,4 %
2012	19,75 %	14,6		6,6 %
2013	19,75 %	15,1		3,4 %
2014	19,75 %	15,3		1,3 %
2015	19,75 %	15,5		1,3 %
2016	19,75 %	15,6		0,6 %
2017	19,75 %	16,1		3,2 %
2018	19,75 %	15,8		-1,54 %
2019	19,75 %	15,6		-1,49 %
2020	20,25 %	16,7		7,05 %
2021	20,75 %	16,9		1,20 %
2022	20,75 %	18,3		8,28 %
2023	8,11 %	8,7		-52,50 %
2024	8,10 %	8,5		2,29 %
2025	8,50 %	11,2		31,76 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TA 2025	TA 2025 +muutos	TP 2025	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-842 600	-842 600	-800 146	-42 454
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	1 746 200	1 746 200	1 745 877	323
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			165 000	-165 000
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-344 900	-344 900	-116 644	-228 256
Verotulomenetyksen kompensatio	1 098 500	1 098 500	1 061 709	36 791
Valtionosuudet yhteensä	1 657 200	1 657 200	2 055 796	-398 596

2.3.3 Investointien toteutuminen

Investointikohde		TA 2025	TA muutokset	TA 2025 + muutokset	Toteuma 2025	Poikkeama
19490 Investoinnit						
1949015 Muut pitkävaikutteiset menot						
19490155 Tekninen toimi						
Kunnantalon tilat ja kalustus 2025	Toimintakulut		0		-104 437	-104 437
	Nettomeno		0		-104 437	-104 437
Yhteensä 194901 Muut aineettomat hyödykkeet						
	Toimintakulut		0		-104 437	-104 437
	Nettomeno		0		-104 437	-104 437
194903 Rakennukset						
1949035 Talonrakennus uushankinta						
Keskuskeittiö/ruokala	Toimintakulut	-2 300 000	0	-2 300 000	-1 799 246	500 754
	Nettomeno	-2 300 000	0	-2 300 000	-1 799 246	500 754
Yhteensä 1949035 Talonrakennus uushankinta						
	Toimintakulut	-2 300 000	0	-2 300 000	-1 799 246	500 754
	Nettomeno	-2 300 000	0	-2 300 000	-1 799 246	500 754
1949037 Talonrakennus korjausinvestointi						
Iso-Pappilan perusparannus 2025	Toimintakulut	-50 000	0	-50 000		50 000
	Nettomeno	-50 000	0	-50 000		50 000
Miekankosken kahvila	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-24 802	198
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	-24 802	198
Kunnanvirastotalo Pertunmaa / Arkistotilan muutostyöt 2025	Toimintakulut	-40 000	0	-40 000	0	40 000
	Nettomeno	-40 000	0	-40 000	0	40 000
Yhteensä 1949037 Talonrakennus						
	Toimintakulut	-115 000	0	-115 000	-24 802	90 198
	Nettomeno	-115 000	0	-115 000	-24 802	90 198
194904 Kiinteät rakenteet ja laitteet						
19490415 Tekninen toimi						
Katujen korjaukset 2025	Toimintakulut	-250 000	-50 000	-300 000	-309 981	-9 981
	Nettomeno	-250 000	-50 000	-300 000	-309 981	-9 981
Leikkipuistojen kehittäminen (suunnitelma)	Toimintakulut	-75 000	0	-75 000	-49 017	25 983
	Nettomeno	-75 000	0	-75 000	-49 017	25 983
Kurkilahden infran kehittäminen	Toimintakulut	-75 000	0	-75 000	-71 054	3 947
	Nettomeno	-75 000	0	-75 000	-71 054	3 947
Honkasaaren laiturin	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-21 163	3 837
	Toimintatuotot	25 000	0	25 000		-25 000
	Nettomeno	0	0	0	-21 163	-21 163
Rahoitusosuus Honkasaaren laiturin	Toimintatuotot		0		53 017	53 017
	Nettomeno		0		53 017	53 017
Yhteensä 19490415 Tekninen toimi						
	Toimintakulut	-425 000	-50 000	-475 000	-451 214	23 786
	Toimintatuotot	25 000	0	25 000	53 017	28 017
	Nettomeno	-400 000	-50 000	-450 000	-398 196	51 804
1949046 Mäntyharjun vesilaitos (taseyksikkö)						
19490461 Mäntyharjun vesilaitos, rakennuttaminen						
Verkostoston saneeraus 2025	Toimintakulut	-270 000	0	-270 000	-252 927	17 073
	Nettomeno	-270 000	0	-270 000	-252 927	17 073
Jätevedenpuhdistamo vesikatko	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-26 900	-1 900
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	-26 900	-1 900
Vedenkäsittelylaitoksen ilmastinaltaat	Toimintakulut	-45 000	0	-45 000		45 000
	Nettomeno	-45 000	0	-45 000		45 000
Yhteensä 19490461 Mjun vesilaitos, rakenn						
	Toimintakulut	-340 000	0	-340 000	-279 827	60 173
	Nettomeno	-340 000	0	-340 000	-279 827	60 173
19490462 Mäntyharjun vesilaitos, irtain omaisuus						
Jv-pumppaamot 2025	Toimintakulut	-25 000	-25 000	-50 000	0	50 000
	Nettomeno	-25 000	-25 000	-50 000	0	50 000
Vesihuollon automaation päivittäminen 2025	Toimintakulut	-25 000		-25 000	0	25 000
	Nettomeno	-25 000		-25 000	0	25 000
Yhteensä 19490462 Mäntyharjun vesilaitos, irtain						
	Toimintakulut	-50 000	-25 000	-75 000	0	75 000
	Nettomeno	-50 000	-25 000	-75 000	0	75 000
Yhteensä 1949046 Mäntyharjun vesilaitos						
	Toimintakulut	-390 000	0	-365 000	-279 827	135 173
	Nettomeno	-390 000	0	-365 000	-279 827	135 173

Investointikohde		TA 2025	TA muutokset	TA 2025 + muutokset	Toteuma 2025	Poikkeama
1949047 Pertunmaan vesilaitos (taseyksikkö)						
19490472 Pertunmaan vesilaitos, irtain omaisuus						
Jv-pumppaamot 2025, Pertunmaa	Toimintakulut		0		-35 170	-35 170
	Nettomeno		0		-35 170	-35 170
Vesihuollon automaation päivittäminen 2025, Pertunmaa	Toimintakulut		0		-24 243	-24 243
	Nettomeno		0		-24 243	-24 243
Yhteensä 19490472 Pertunmaan vesilaitos, irtain						
	Toimintakulut		0		-59 413	-59 413
	Nettomeno		0		-59 413	-59 413
Yhteensä 1949047 Pertunmaan vesilaitos						
	Toimintakulut		0		-59 413	-59 413
	Nettomeno		0		-59 413	-59 413
Yhteensä 194904 Kiinteät rakenteet ja laitteet						
	Toimintatuot	25 000	0	25 000	53 017	28 017
	Toimintakulut	-815 000	0	-840 000	-790 454	49 546
	Nettomeno	-790 000	0	-815 000	-737 436	77 564
194906 Koneet ja kalusto						
1949067 Muut koneet ja kalusto						
19490674 Sivistys						
Yhtenäiskoulun kalusteet 2025	Toimintakulut	-30 000	0	-30 000	-25 545	4 455
	Nettomeno	-30 000	0	-30 000	-25 545	4 455
Lukion kalusteet 2025	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-20 703	4 297
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	-20 703	4 297
Varhaiskasvatus kalusteet 2025	Toimintakulut	-30 000	0	-30 000	-27 982	2 018
	Nettomeno	-30 000	0	-30 000	-27 982	2 018
Kirjaston kalusteet 2025	Toimintakulut		0		0	0
	Nettomeno		0		0	0
Varhaiskasvatuksen tekniset ratkaisut 2025	Toimintakulut		0		0	0
	Nettomeno		0		0	0
Kansalaisopiston kalustohankinnat	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-22 456	2 544
	Nettomeno	-25 000	0	-25 000	-22 456	2 544
Kinon laitehankinta 2025	Toimintakulut	-93 400	0	-93 400	-67 483	25 917
	Toimintatuotot	52 400	0	52 400		-52 400
	Nettomeno	-41 000	0	-41 000	-67 483	-26 483
Rahoitusosuus Kinon laitehankinta	Toimintatuotot		0		5 400	5 400
	Nettomeno		0		5 400	5 400
Yhteensä 19490674 Sivistys						
	Toimintakulut	-203 400	0	-203 400	-164 169	39 231
	Toimintatuotot	52 400	0	52 400	5 400	-47 000
	Nettomeno	-151 000	0	-151 000	-158 769	-7 769
19490675 Tekninen toimi						
Kunnantalon tilat ja kalustus	Toimintakulut	-500 000	0	-500 000	0	500 000
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	0	500 000
Yhteensä 19490675 Tekninen toimi						
	Toimintakulut	-500 000	0	-500 000	0	500 000
	Nettomeno	-500 000	0	-500 000	0	500 000
Yhteensä 1949067 Muut koneet ja kalusto						
	Toimintakulut	-703 400	0	-703 400	-164 169	539 231
	Toimintatuotot	52 400	0	52 400	5 400	-47 000
	Nettomeno	-651 000	0	-651 000	-158 769	492 231
194911 Maa-alueet						
1949110 Maa-alueet						
19491100 Maa-alueet						
Maa-alueiden uushankinta	Pysyvät vastaavat		0		-42 853	-42 853
	Nettomeno		0		-42 853	-42 853
Maa-alueiden myynti	Pysyvät vastaavat		0		3 921	3 921
	Nettomeno		0		3 921	3 921
Yhteensä 19491100 Maa-alueet						
	Pysyvät vastaavat		0		-38 933	-38 933
	Nettomeno		0		-38 933	-38 933

Investointikohde	TA 2025	TA muutokset	TA 2025 + muutokset	Toteuma 2025	Poikkeama
194912 Osakkeet					
1949120 Osakkeet					
19491200 Osakkeet					
Osakkeiden osto		Pysyvät vastaavat	0	-8 016	-8 016
		Toimintakulut	-100 000	0	-100 000
		Nettomeno	-100 000	0	-100 000
Yhteensä 19491200 Osakkeet		Pysyvät vastaavat	0	-8 016	-8 016
		Toimintakulut	-100 000	0	-100 000
		Nettomeno	-100 000	0	-100 000
Yhteensä 1949 Mäntyharjun kunta investoinnit		Pysyvät vastaavat	0	-46 948	-46 948
		Toimintatuot	77 400	0	77 400
		Toimintakulut	-4 033 400	-50 000	-4 083 400
		Nettomeno	-3 956 000	-50 000	-4 006 000
				58 417	-18 983
				-2 883 107	1 200 293
				-2 871 638	1 134 362

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2025	TA muutokset	TA 2025 + muutokset	TP 2025	Poikkeama	Toteuma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 237 030	-427 000	810 030	8 174 497,68	7 364 467,68	1009,2 %
Satunnaiset erät		0		84 208,95	84 208,95	
Tulorahoituksen korjaukset	-100 000	0	-100 000	-87 885,59	12 114,41	87,9 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-4 033 400	-50 000	-4 083 400	-2 933 976,35	1 149 423,65	71,9 %
Rahoitusosuudet	77 400	0	77 400	58 417,33	-18 982,67	75,5 %
investointimenoihin						
Pysyvien vastaavien	100 000	0	100 000	12 750,00	-87 250,00	12,8 %
hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 718 970	-477 000	-3 195 970	5 308 012,02	8 503 982,02	-166,1 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys		0		-395,16	395,16	
kunnalle/kuntayhtymälle						
Antolainasaamisten lisäys		0		-34 800,00	34 800,00	
Antolainasaamisten vähennys		0		0,00	0,00	
kunnalta/kuntayhtymältä						
Antolainasaamisten vähennys		93 900	93 900	93 930,62	-30,62	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	3 000 000	3 000 000	0,00	3 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-1 579 600	-1 579 600	-2 081 429,25	501 829,25	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-2 774 228,11	-2 774 228,11	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0,00	
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	1 058 150,69	1 058 150,69	

Vaikutus maksuvalmiuteen -erään sisältyy: toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten saamisten sekä korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset.

2.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Tiliniimi	Toteuma 2025	TA 2025 + muutos	Toteuma-% 2025	TP 2024	Poikkeama
19410 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	9 901			33 378	-9 901
TOIMINTAKULUT	-53 472	-29 370	182,1 %	-40 510	24 102
TOIMINTAKATE	-43 572	-29 370	148,4 %	-7 132	14 202
19411 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	1 469	0		747	-1 469
TOIMINTAKULUT	-33 462	-40 290	83,1 %	-20 795	-6 828
TOIMINTAKATE	-31 993	-40 290	79,4 %	-20 048	-8 297
19412 KUNNANVALTUUSTO					
TOIMINTAKULUT	-69 934	-73 070	95,7 %	-41 893	-3 136
TOIMINTAKATE	-69 934	-73 070	95,7 %	-41 893	-3 136
19413 KUNNANHALLITUS					
TOIMINTATUOTOT	5 990 846	178 300	3360,0 %	293 594	-5 812 546
TOIMINTAKULUT	-3 552 876	-3 489 720	101,8 %	-2 819 245	63 156
TOIMINTAKATE	2 437 970	-3 311 420	-73,6 %	-2 525 652	-5 749 390
194130 Kunnanhallitus					
TOIMINTATUOTOT	28 327	0		24 610	-28 327
TOIMINTAKULUT	-732 144	-748 540	97,81%	-608 855	-16 396
TOIMINTAKATE	-703 817	-748 540	94,03%	-584 245	-44 723
194140 Yleishallinto					
TOIMINTATUOTOT	5 962 519	178 300	3344,1 %	268 984	-5 784 219
TOIMINTAKULUT	-2 516 172	-2 381 080	105,7 %	-1 972 918	135 092
TOIMINTAKATE	3 446 347	-2 202 780	-156,5 %	-1 703 935	-5 649 127
194150 Ympäristöpalvelut					
TOIMINTAKULUT	-304 561	-360 100	84,6 %	-237 472	-55 539
TOIMINTAKATE	-304 561	-360 100	84,6 %	-237 472	-55 539
194160 ELINVOIMA					
TOIMINTATUOTOT	45 193			128 135	-45 193
TOIMINTAKULUT	-2 146 504	-1 931 850	111,1 %	-735 643	214 654
TOIMINTAKATE	-2 101 311	-1 931 850	108,8 %	-607 507	169 461
19440 SIVISTYSLAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	1 001 045	566 500	176,7 %	873 515	-434 545
TOIMINTAKULUT	-14 245 422	-13 957 360	102,1 %	-10 659 355	288 062
TOIMINTAKATE	-13 244 377	-13 390 860	98,9 %	-9 785 840	-146 483
194400 Sivistysltk hallinto					
TOIMINTATUOTOT	3 195	0		4 067	-3 195
TOIMINTAKULUT	-401 765	-251 750	159,6 %	-230 101	150 015
TOIMINTAKATE	-398 570	-251 750	158,3 %	-226 034	146 820

Tiliniimi	Toteuma 2025	TA 2025 + muutos	Toteuma-% 2025	TP 2024	Poikkeama
194410 Varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	118 451	85 000	139,4 %	82 562	-33 451
TOIMINTAKULUT	-2 797 469	-2 647 950	105,6 %	-1 737 364	149 519
TOIMINTAKATE	-2 679 018	-2 562 950	104,5 %	-1 654 802	116 068
194420 Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	448 343	180 000	249,1 %	301 658	-268 343
TOIMINTAKULUT	-7 550 506	-7 531 520	100,3 %	-5 501 698	18 986
TOIMINTAKATE	-7 102 163	-7 351 520	96,6 %	-5 200 040	-249 357
194440 Toisen asteen koulutus					
TOIMINTATUOTOT	75 394	70 000	107,7 %	93 688	-5 394
TOIMINTAKULUT	-1 458 124	-1 464 180	99,6 %	-1 463 120	-6 056
TOIMINTAKATE	-1 382 731	-1 394 180	99,2 %	-1 369 433	-11 450
194450 Vapaa sivistystyö					
TOIMINTATUOTOT	142 182	75 000	189,6 %	192 732	-67 182
TOIMINTAKULUT	-546 576	-544 460	100,4 %	-535 390	2 116
TOIMINTAKATE	-404 394	-469 460	86,1 %	-342 658	-65 066
194460 Taiteen perusopetus					
TOIMINTAKULUT	-91			-78	91
TOIMINTAKATE	-91			-78	91
194470 Kirjastopalvelut					
TOIMINTATUOTOT	12 264	8 500	144,3 %	17 036	-3 764
TOIMINTAKULUT	-420 652	-425 840	98,8 %	-368 204	-5 188
TOIMINTAKATE	-408 388	-417 340	97,9 %	-351 168	-8 952
194480 Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	201 216	148 000	136,0 %	181 773	-53 216
TOIMINTAKULUT	-1 070 238	-1 091 660	98,0 %	-823 400	-21 422
TOIMINTAKATE	-869 022	-943 660	92,1 %	-641 627	-74 638
19450 TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	8 040 075	7 350 500	109,4 %	6 091 495	-689 575
TOIMINTAKULUT	-7 346 863	-7 148 670	102,8 %	-5 918 760	198 193
TOIMINTAKATE	705 715	201 830	349,7 %	172 736	-503 885
194500 Tekninen hallinto					
TOIMINTATUOTOT	155 590			100 484	-155 590
TOIMINTAKULUT	-550 565	-561 590	98,0 %	-386 195	-11 025
TOIMINTAKATE	-394 975	-561 590	70,3 %	-285 711	-166 615
194510 Yhdyskuntasuunnittelu					
TOIMINTATUOTOT	6 650				-6 650
TOIMINTAKULUT	-116 154	-144 660	80,3 %	-100 418	-28 506
TOIMINTAKATE	-109 504	-144 660	75,7 %	-100 418	-35 156
194520 Kuntatekniikka					
TOIMINTATUOTOT	4 655			4 033	-4 655
TOIMINTAKULUT	-466 828	-464 690	100,5 %	-363 340	2 138
TOIMINTAKATE	-462 173	-464 690	99,5 %	-359 307	-2 517

Tilinimi	Toteuma 2025	TA 2025 + muutos	Toteuma-% 2025	TP 2024	Poikkeama
194530 Kiinteistöpalvelut					
TOIMINTATUOTOT	4 802 038	4 585 500	104,7 %	3 815 771	-216 538
TOIMINTAKULUT	-3 648 240	-3 413 350	106,9 %	-3 035 270	234 890
TOIMINTAKATE	1 153 798	1 172 150	98,4 %	780 501	18 352
194540 Teknisen palvelualueen sisäiset palvelut					
TOIMINTATUOTOT	889 279	1 027 800	86,5 %	727 271	138 521
TOIMINTAKULUT	-842 534	-892 310	94,4 %	-714 178	-49 776
TOIMINTAKATE	59 248	135 490	43,7 %	13 093	76 242
194560 Mjun vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	954 514	1 243 500	76,8 %	947 222	288 986
TOIMINTAKULUT	-765 565	-912 970	83,9 %	-763 534	-147 405
TOIMINTAKATE	188 949	330 530	57,2 %	183 688	141 581
194550 Metsätalous					
TOIMINTATUOTOT	787 835	440 300	178,9 %	428 820	-347 535
TOIMINTAKULUT	-137 591	-122 100	112,7 %	-70 943	15 491
TOIMINTAKATE	650 244	318 200	204,4 %	357 877	-332 044
194570 Pertunmaan vesihuoltolaitos					
TOIMINTATUOTOT	352 573				-352 573
TOIMINTAKULUT	-304 246				304 246
TOIMINTAKATE	48 327				-48 327
194600 RAKENNUSLAUTAKUNTA					
TOIMINTATUOTOT	249 412	180 300	138,3 %	136 325	-69 112
TOIMINTAKULUT	-394 879	-487 640	81,0 %	-287 366	-92 761
TOIMINTAKATE	-145 467	-307 340	47,3 %	-151 041	-161 873
194 MÄNTYHARJUN KUNTA					
TOIMINTATUOTOT	15 337 941	8 275 600	185,3 %	7 557 190	-7 062 341
TOIMINTAKULUT	-27 843 413	-27 157 970	102,5 %	-20 523 566	685 443
TOIMINTAKATE	-12 492 969	-18 882 370	66,2 %	-12 966 376	-6 389 401

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma Mäntyharjun kunta	Ulkoiset erät			
	1-12/2025		1-12/2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 448 916,18		1 717 023,84	
Maksutuotot	370 777,35		302 882,04	
Tuet ja avustukset	6 365 975,30		725 601,04	
Muut toimintatuotot	<u>2 704 306,44</u>	11 889 975,27	<u>2 275 783,70</u>	5 021 290,62
Valmistus omaan käyttöön		12 502,96		
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-9 151 196,77		-7 106 219,13	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 897 086,55		-1 585 613,74	
Muut henkilösivukulut	-245 436,38		-149 373,87	
Palvelujen ostot	-8 793 114,07		-5 838 090,03	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 065 154,33		-1 648 957,04	
Avustukset	-1 156 075,81		-618 264,04	
Muut toimintakulut	<u>-1 087 383,47</u>	-24 395 447,38	<u>-1 041 148,79</u>	-17 987 666,64
Toimintakate		-12 492 969,15		-12 966 376,02
Verotulot		18 312 559,65		13 652 909,44
Valtionosuudet		2 055 796,00		1 036 814,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	47 283,66		60 021,03	
Muut rahoitustuotot	546 114,33		820 763,97	
Korkokulut	-291 928,62		-131 243,24	
Muut rahoituskulut	<u>-2 358,19</u>	299 111,18	<u>-9 543,53</u>	739 998,23
Vuosikate		8 174 497,68		2 463 345,65
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset	-2 302 774,30	-2 302 774,30	-1 620 605,74	-1 620 605,74
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	84 208,95	84 208,95	149 952,91	149 952,91
Tilikauden tulos		5 955 932,33		992 692,82
Tilikauden ylijäämä		5 955 932,33		992 692,82

3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 174 497,68	2 463 345,65
Satunnaiset erät	84 208,95	149 952,91
Tulorahoituksen korjauserät	-87 885,59	-107,07
	8 170 821,04	2 613 191,49
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 933 976,35	-1 492 532,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58 417,33	21 600,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 750,00	61 740,00
	-2 862 809,02	-1 409 192,15
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 308 012,02	1 203 999,34
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-34 800,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	93 930,62	101 917,62
	59 130,62	101 917,62
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 081 429,25	-1 617 322,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 774 228,11	-617 416,42
	-4 855 657,36	-2 234 739,39
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 220,02	-18 836,97
Vaihto-omaisuuden muutos	9 786,99	0,00
Saamisten muutos	-645 113,24	-3 541,61
Korottomien velkojen muutos	1 708 301,80	-70 522,82
	1 057 755,53	-92 901,40
Rahoituksen rahavirta	-3 738 771,21	-2 225 723,17
Rahavarojen muutos	1 569 240,81	-1 021 723,83
Rahavarat 31.12.	6 828 861,31	4 905 808,22
Rahavarat 1.1.	5 259 620,50	5 927 532,05
Rahavarojen muutos	1 569 240,81	-1 021 723,83
Ero = Pertunmaan kunnan rahavarat 31.12.2024	353 812,28	

3.3 Tase

TASE

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	1 169,28	1 299,12
Muut pitkävaikutteiset menot	104 437,24	3 240,36
Ennakkomaksut	0,00	0,00

Aineettomat hyödykkeet 105 606,52 4 539,48

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	5 578 282,99	4 464 364,88
Rakennukset	26 376 605,42	23 167 751,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 977 320,53	4 902 103,12
Koneet ja kalusto	289 604,96	281 786,23
Muut aineelliset hyödykkeet	58 632,51	58 632,51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 870 299,85	-21 600,00

Aineelliset hyödykkeet 40 150 746,26 32 853 038,33

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	3 874 850,13	2 531 338,38
Muut lainasaamiset	2 095 113,93	2 001 384,57
Muut saamiset	598 307,67	382 709,57

Sijoitukset 6 568 271,73 4 915 432,52

PYSYVÄT VASTAAVAT 46 824 624,51 37 773 010,33

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Lahjoitusrahastojen varat	2 863 239,30	20 695,38
Muut toimeksiantojen varat	4 323,00	121 563,28

TOIMEKSIANTOJEN VARAT 2 867 562,30 142 258,66

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	14 250,00	14 250,00
Lainasaamiset	6 792,60	0,00

Pitkäaikaiset saamiset 21 042,60 14 250,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	651 238,60	425 782,64
Lainasaamiset	6 655,20	0,00
Muut saamiset	249 071,69	305 247,27
Siirtosaamiset	983 150,51	203 185,19

Lyhytaikaiset saamiset 1 890 116,00 934 215,10

Saamiset 1 911 158,60 948 465,10

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	121 687,77	0,00
Sijoitukset		
rahemarkkinainstrumentteihin	18 500,00	14 500,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	0,00	0,00

Rahoitusarvopaperit 140 187,77 14 500,00

Rahat ja pankkisaamiset 6 688 673,54 4 891 308,22

VAIHTUVAT VASTAAVAT 8 740 019,91 5 854 273,32

VASTAAVAA 58 432 206,72 43 769 542,31

VASTATTAVAA

31.12.2025

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	18 334 010,70
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 063 640,75
Tilikauden yli-/alijäämä	5 955 932,33

OMA PÄÄOMA 28 353 583,78

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	470 943,82
---------------------------	------------

PAKOLLISET VARAUKSET 470 943,82

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	3 365 631,61
Muut toimeksiantojen pääomat	45 657,27

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT 3 411 288,88

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 990 355,22
Muut velat	1 123 411,11

Pitkäaikainen vieras pääoma 19 114 940,82

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 051 065,65
Lainat muilta luotonantajilta	295 524,43
Saadut ennakot	2 218,83
Ostovelat	2 486 508,81
Muut velat	302 061,58
Siirtovelat	1 944 070,12

Lyhytaikainen vieras pääoma 7 081 449,42

VIERAS PÄÄOMA 26 196 390,24

VASTATTAVAA

58 432 206,72

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	14 473 586,93	7 018 105,62
Toimintakulut	-26 319 778,39	-19 734 047,01
TOIMINTAKATE	-11 846 191,46	-12 715 941,39
Verotulot	18 231 040,94	13 586 477,67
Valtionosuudet	2 055 796,00	1 036 814,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	27 934,91	39 705,50
Muut rahoitustuotot	548 752,05	822 602,41
Korkokulut	-343 593,21	-199 439,56
Muut rahoituskulut	-2 500,59	-9 571,20
Rahoitustuotot ja -kulut	230 593,17	653 297,15
VUOSIKATE	8 671 238,65	2 560 647,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 568 897,75	-2 039 750,72
Poistot ja arvonalentumiset	-2 568 897,75	-2 039 750,72
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	84 208,95	149 952,91
Satunnaiset erät	84 208,95	149 952,91
TILIKAUDEN TULOS	6 186 549,85	670 849,62
Tilikauden verot	-150,00	0,00
Laskennalliset verot	-3 211,40	22 707,33
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-42 272,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	6 140 916,44	693 556,95

Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 671 238,65	2 560 647,43
Satunnaiset erät	84 208,95	149 952,91
Tilikauden verot	-150,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-87 885,59	-107,07
	8 667 412,01	2 710 493,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 075 809,74	-1 747 377,19
Rahoitusosuudet investointimenoihin	58 417,33	21 600,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	142 672,93	103 135,80
	-2 874 719,48	-1 622 641,39
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 792 692,53	1 087 851,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-34 800,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	13 987,00
	-34 800,00	13 987,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 376 199,63	-1 617 322,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 840 725,26	-341 905,52
	-5 216 924,89	-1 959 228,49
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 220,02	-18 836,97
Vaihto-omaisuuden muutos	9 786,99	0,00
Saamisten muutos	-566 250,01	-36 185,96
Korottomien velkojen muutos	1 692 100,90	-85 985,78
	1 120 417,86	-141 008,71
Rahoituksen rahavirta	-4 131 307,03	-2 086 250,20
Rahavarojen muutos	1 661 385,50	-998 398,32
Rahavarat 31.12.	7 323 447,48	5 203 431,69
Rahavarat 1.1.	5 662 061,98	6 201 830,02
Rahavarojen muutos	1 661 385,50	-998 398,32
Ero	458 630,29	
Pertunmaan kunnan konsernin rahavarat 31.12.2024	553 212,24	
Koulutuskeskus Salpauksen poistuvat rahavarat 31.12.	-94 581,95	

KONSERNITASE**VASTAAVAA**

	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 169,28	1 299,12
Muut pitkävaikutteiset menot	104 437,24	3 240,36
Aineettomat hyödykkeet	105 606,52	4 539,48
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 349 403,32	5 090 162,39
Rakennukset	34 008 185,61	29 683 298,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 100 265,23	5 066 029,46
Koneet ja kalusto	290 399,69	282 845,88
Muut aineelliset hyödykkeet	58 632,51	58 632,51
	1 870 299,85	108 322,93
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Aineelliset hyödykkeet	48 677 186,21	40 289 291,74
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	0,00	42 046,98
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotukset	2 096 354,45	1 846 889,68
Muut saamiset	598 307,67	382 709,57
Sijoitukset	2 694 662,12	2 271 646,23
PYSYVÄT VASTAAVAT	51 477 454,85	42 565 477,45
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	432 629,11	481 193,56
Lahjoitusrahastojen varat	2 863 239,30	20 695,38
Muut toimeksiantojen varat	4 323,00	121 563,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	3 300 191,41	623 452,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	14 250,00	14 250,00
Lainasaamiset	6 792,60	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	21 042,60	14 250,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	630 607,75	427 469,20
Lainasaamiset	6 655,20	0,00
Muut saamiset	272 705,58	371 262,79
Siirtosaamiset	985 223,99	204 966,89
Lyhytaikaiset saamiset	1 895 192,52	1 003 698,88
Saamiset	1 916 235,12	1 017 948,88
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	121 687,77	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	18 500,00	14 500,00
Muut arvopaperit	45 709,88	0,00
Rahoitusarvopaperit	185 897,65	14 500,00
Rahat ja pankkisaamiset	7 137 549,83	5 188 931,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 239 682,61	6 221 380,57
VASTAAVAA	64 017 328,86	49 410 310,25

VASTATTAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	18 334 010,70	13 562 394,24
Muut omat rahastot	802 057,23	802 057,23
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 042 660,22	8 373 880,60
Tilikauden yli-/alijäämä	6 140 916,44	693 556,95
OMA PÄÄOMA	30 319 644,60	23 431 889,01
VÄHEMMISTÖOSUUDET	47 213,80	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	470 943,82	550 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	470 943,82	550 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	432 629,11	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 365 631,61	687 716,60
Muut toimeksiantojen pääomat	45 657,27	496 427,69
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 843 917,99	1 184 144,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 291 755,03	18 746 911,25
Muut velat	1 134 678,06	866 502,35
Siirtovelat	1 174,49	1 369,35
Pitkäaikainen vieras pääoma	21 427 607,58	19 614 782,95
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 345 836,03	1 500 616,12
Saadut ennakot	35 356,47	16 053,67
Ostovelat	2 609 238,33	1 372 880,70
Muut velat	453 854,84	291 922,45
Siirtovelat	2 018 231,21	1 093 849,06
Laskennalliset verovelat	445 484,20	354 172,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 908 001,08	4 629 494,00
VIERAS PÄÄOMA	29 335 608,66	24 244 276,95
VASTATTAVAA	64 017 328,87	49 410 310,25

4. LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KUVAAVAT LIITETIEDOT

4.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Mäntyharjun kunnan ja Pertunmaan kunnan poistosuunnitelmia ei ole yhtenäistetty kuntaliitoksen yhteydessä, vaan Pertunmaan kunnalta siirtyneisiin aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sovelletaan Pertunmaan kunnan käytössä ollutta poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmat on esitetty liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pysyvien vastaavien sijoitukset (osakkeet) on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Yhdistymisavustuksen käsittely

Yhdistymisavustus on maksettu kunnalle yhtenä eränä vuonna 2025 ja tuloutettu siten kokonaisuudessaan tilikaudelle 2025. Yhdistymisavustus on esitetty tuloslaskelman erässä Muut tuet ja avustukset.

Vesilaitostaseyksiköt

Mäntyharjun ja Pertunmaan vesihuoltolaitokset on käsitelty kirjanpidossa erillisinä taseyksikköinä. Mäntyharjun vesihuoltolaitos-taseyksiköllä on sisäistä lainaa kunnalta 2.000.000 euroa. Mäntyharjun kunnan tilinpäätöksessä 2024 laina on esitetty osana kunnan sisäistä pääomasijoitusta vesihuoltolaitokseen ja vesihuoltolaitoksen taseessa osana sen peruspääomaa. Tilikaudella 2025 lainan esittämispaikka on muutettu sen luonteen mukaisesti kunnan sisäisiin lainasaamisiin taseyksiköltä ja vesihuoltolaitoksen taseessa velkoihin kunnalle. Vesihuoltolaitos-taseyksikön tase ei tältä osin ole vertailukelpoinen tilikausien 2024 ja 2025 välillä.

Muut erät

Pitkäaikaisten lainojen v.2026 lyhennykset on siirretty lyhytaikaisiin lainoihin, lainojen lyhennysten tileille. Lainojen korot on jaksotettu 31.12.2025 saakka.

Mäntyharjun kunnassa on käytössä Suur-Savon Osuuspankin konsernitili, jonka limiitti on 1M€. Konsernitilillä olevat tytäryhtiöiden varat esitetään lisäksi taseessa lainoina muilta luotonantajilta. Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymän purkautumisesta kunta sai satunnaisia tuloja 84.209 euroa. Harkinnanvaraista valtionosuutta kunta sai 165.000 euroa.

4.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelman ja taseen esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen verrattuna.

Edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin tehdyt oikaisut

Ei ilmoitettavaa.

Tilikausien vertailukelpoisuus

Mäntyharjun kunta ja Pertunmaan kunta ovat yhdistyneet 1.1.2025. Tästä johtuen tilikaudet eivät ole vertailukelpoiset. Pertunmaan kunnan tase on yhdistelty kirjanpitoarvoilla rivi riviltä Mäntyharjun kunnan taseeseen 1.1.2025. Tässä yhteydessä edellisten tilikausien ylijäämä pieneeni 3.741.149,34 euroa. Tilinpäätöksen vertailuvuoden 2024 tietoja ei ole oikaistu kuntaliitoksesta johtuen, vaan vertailutietoina on esitetty Mäntyharjun kunnan tilinpäätöstiedot vuodelta 2024. Valtion kunnille siirtämä ja valtionosuuksissa korvatut TE-palvelut kasvattivat palvelujen ostoja Mikkelistä 800.000 euroa ja työttömien sakkomaksut kasvoivat n. 250.000 euroa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

4.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet****Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kuntayhtymien ja kunnan keskinäiset velat, saamiset ja liiketapahtumat on eliminoitu peruspääoman suhteessa. Keskinäisiä liittymismaksuja ei ole eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa kunnan vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on siirretty omaan pääomaan. Konserniyhteisöjen verotusperusteiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudella.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernin tuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Niiden tytäryhtiöiden osalta, jotka ovat tilinpäätöksessään kirjanneet suunnitelman mukaiset poistot, ei ole konsernitilinpäätöstä laadittaessa kirjattu poistovajetta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdisteltynä konserniin, vaan ilmoitettu liitetietoina.

Konsernitilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen tilikaudet 2024 ja 2025 eivät ole vertailukelpoiset Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntien 1.1.2025 tapahtuneesta yhdistymisestä johtuen. Konsernitilinpäätöksen vertailuvuoden 2024 ei ole oikaistu kuntaliitoksesta johtuen, vaan vertailutietoina on esitetty Mäntyharjun kuntakonsernin tilinpäätöstiedot vuodelta 2024.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Kuntaliitoksen myötä konserniin ovat siirtyneet entisen Pertunmaan kunnan tytäryhteisöt Kiinteistö Oy Pertunmäki ja Asunto Oy Pertunmaan Mansikkamäki, sekä osakkuusyhteisöt Kiinteistö Oy Kuortin Säästöpankintori ja Asunto Oy Pertunrinne.

4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	6 138 989,87	557 869,70	5 963 592,41	402 840,39
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 308 468,98	1 139 729,46	1 001 045,13	872 480,99
Yhdyskuntapalvelut	7 026 128,08	5 320 506,47	4 925 337,73	3 745 969,24
Toimintatuotot yhteensä	14 473 586,93	7 018 105,62	11 889 975,27	5 021 290,62

7. VEROTULOJEN ERITTELY

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan tulovero	11 191 949,09	8 529 550,98
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 621 518,47	1 927 015,41
Kiinteistövero	4 499 092,09	3 196 343,05
Verotulot yhteensä	18 312 559,65	13 652 909,44

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	-800 146,00	-1 167 807,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	1 745 877,00	972 036,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	165 000,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-116 644,00	126 041,00
Verotulomenetyksen kompensatio	1 061 709,00	1 106 544,00
Valtionosuudet yhteensä	2 055 796,00	1 036 814,00

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	465 124,82	1 221 281,62
Muiden palvelujen ostot	8 327 989,25	4 616 808,41
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 793 114,07	5 838 090,03

10. VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYNÄ

Valtuustoryhmille ei makseta tukea.

11.POISTOSUUNNITELMA

	Mäntyharjun kunta		ent.Pertunmaan kunta		Yleisohjeen suositus	
	Tasapoisto	Menojäännös poisto	Tasapoisto	Menojäännös poisto	Tasapoisto	Menojäännös poisto
Aineettomat hyödykkeet						
Atk-ohjelmistot	3 vuotta	40 %			2-5 vuotta	ei suositella
Osakehuoneistojen perusparannusmenot	5 vuotta	30 %			5-10 vuotta	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot	30 vuotta	10 %	5 vuotta		2-10 vuotta	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot, mm. laajakaista			10 vuotta		5-10 vuotta	ei suositella
Muut pitkävaikutteiset menot 1.1.2013 jälkeen			2 vuotta		2-5 vuotta	ei suositella
Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	ei poistoja		ei poistoja		ei poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat			1.1.2001 jälkeen			
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta		50 vuotta		20-50 vuotta	5-10 %
Hallinto- ja laitosrakennukset peruskorjaukset	30 vuotta				20-50 vuotta	5-10 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta		30 vuotta		20-30 vuotta	10-15 %
Talousrakennukset	20 vuotta				10-20 vuotta	15-20 %
Vapaa-ajan rakennukset	30 vuotta				20-30 vuotta	10-15 %
Asuinrakennukset	50 vuotta		50 vuotta		30-50 vuotta	5-10 %
Muut rakennukset			20 vuotta		10-20 vuotta	15-20 %
Rakennukset ja rakennelmat			1.1.2013 jälkeen			
Asuinrakennukset			30 vuotta		30-50 vuotta	5-10 %
Hallinto- ja laitosrakennukset			20 vuotta		20-50 vuotta	5-10 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset			20 vuotta		20-30 vuotta	10-15 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset			30 vuotta		20-30 vuotta	10-15 %
Muut rakennukset			10 vuotta		10-20 vuotta	15-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 vuotta	7 %		20 %	10-15 vuotta	10-20 %
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	15 %			15-20 vuotta	15-20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	30 vuotta	10 %			10-30 vuotta	10-25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	20 %		10 %	15-30 vuotta	10-20 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	20 vuotta	15 %		15 %	10-15 vuotta	20-25 %
Muut kiinteät koneet ja laitteet	10 vuotta	25 %			10-15 vuotta	20-25 %
Koneet ja kalusto						
Kuljetusvälineet	10 vuotta	25 %			4-7 vuotta	25-27 %
Tietokone-laitteet	3 vuotta	40 %			3-5 vuotta	30-40 %
Muut koneet ja kalusto	3 vuotta	40 %			3-5 vuotta	30-40 %
Muut aineelliset hyödykkeet						
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoja		ei poistoja		ei poistoja	

Rakennusten poistot alkavat valmistumisvuotta seuraavan vuoden alusta. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 20.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi. Tilikaudella 2025 on tehty 353.079,41 euron arvosta lisäpoistoja.

12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset 1.1.	550 000,00	550 000,00	550 000,00	550 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-79 056,18	0,00	-79 056,18	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	470 943,82	550 000,00	470 943,82	550 000,00

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT SEKÄ SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki / Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	8 829,41	34 847,62	8 829,41	34 847,62
Luovutusvoitot yhteensä	8 829,41	34 847,62	8 829,41	34 847,62
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	3 049,49	0,00	3 049,49
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	31 691,06	0,00	31 691,06
Luovutustappiot yhteensä	0,00	34 740,55	0,00	34 740,55

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Osakkeiden myyntivoitot	84 208,95	0,00	84 208,95	0,00
Muut satunnaiset tuotot	0,00	149 952,91	0,00	149 952,91
Satunnaiset tuotot yhteensä	84 208,95	149 952,91	84 208,95	149 952,91

14. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Elisa Oyj	705,00	675,00
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	2 250,00	2 000,00
Kuntarahoitus Oyj	75 636,90	68 723,85
Reka Industrial Oyj	7,00	200,00
Numera Palvelut Oy (Sarastia Oy)	0,00	1 898,65
Metsäliitto Osuuskunta	3 880,53	0,00
South Savo Growth Fund Ky	13,32	15,29
Suomen Luotto-osuuskunta	120,00	0,00
Suur-Savon sähkö Oy	459 580,00	369 270,00
Yhteensä	542 192,75	442 782,79

15. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Ei ilmoitettavaa.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

16. LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISET

Ei ole tässä tarkoitettuja kuluja.

17. ARVONKOROTUKSET

Käyttöomaisuudessa ei ole suoritettu arvonnkorotuksia.

18. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELYT

Aineettomat hyödykkeet

Kunta

	Aineettomat oikeudet	Tietokone ohjel- mistot	Muut pitkävaikuttei- set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno					
1.1.	1 299,12	0,00	3 240,36	0,00	4 539,48
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	104 437,24	0,00	104 437,24
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-129,84	0,00	-3 240,36	0,00	-3 370,20
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno					
31.12.	1 169,28	0,00	104 437,24	0,00	105 606,52
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 169,28	0,00	104 437,24	0,00	105 606,52

Aineelliset hyödykkeet

Kunta

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto
Poistamaton hankintameno	4 464 364,88	23 167 751,59	4 902 103,12	281 786,23
Kuntaliitos Pertunmaan kunta	1 074 985,31	4 482 399,51	1 233 007,60	15 679,56
Poistamaton hankintameno				
1.1.	5 539 350,19	27 650 151,10	6 135 110,72	297 465,79
Lisäykset tilikauden aikana	42 853,39	24 801,72	719 400,03	164 168,62
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-53 017,33	-5 400,00
Vähennykset tilikauden aikana	-3 920,59	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	31 854,36	-21 600,00
Tilikauden poisto	0,00	-1 298 347,40	-856 027,25	-145 029,45
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot				
Poistamaton hankintameno				
31.12.	5 578 282,99	26 376 605,42	5 977 320,53	289 604,96
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 578 282,99	26 376 605,42	5 977 320,53	289 604,96

Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
58 632,51	-21 600,00	32 853 038,33
0,00	31 854,36	6 837 926,34
58 632,51	10 254,36	39 690 964,67
0,00	1 870 299,85	2 821 523,61
0,00	0,00	-58 417,33
0,00	-10 254,36	-14 174,95
0,00	0,00	10 254,36
0,00	0,00	-2 299 404,10
0,00	0,00	0,00
58 632,51	1 870 299,85	40 150 746,26
0,00		
58 632,51	1 870 299,85	40 150 746,26

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	591 807,58	441 132,91	104 221,50	37 705,81
Muut maa- ja vesialueet	5 757 595,74	4 649 029,48	5 474 061,49	4 426 659,07
Maa- ja vesialueet yhteensä	6 349 403,32	5 090 162,39	5 578 282,99	4 464 364,88

Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet					
Kunta	Osakkeet	Osakkeet	Kuntayhtymä-	Muut osakkeet ja	Yhteensä
	konserniyhtiöt	omistusyhteis- yhteisöt	osuudet	osuudet	
Hankintameno	640 909,68	42 046,98	4 520,51	1 843 861,21	2 531 338,38
Kuntaliitos Pertunmaan kunta	1 137 684,56	143 472,37	944,71	53 394,61	1 335 496,25
Hankintameno 1.1.	1 778 594,24	185 519,35	5 465,22	1 897 255,82	3 866 834,63
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	8 015,50	8 015,50
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 778 594,24	185 519,35	5 465,22	1 905 271,32	3 874 850,13
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 778 594,24	185 519,35	5 465,22	1 905 271,32	3 874 850,13

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
Kunta					
	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno	0,00	2 001 384,57	0,00	382 709,57	2 384 094,14
Kuntaliitos Pertunmaan kunta	0,00	187 659,98	0,00	180 798,10	368 458,08
Hankintameno 1.1.	0,00	2 189 044,55	0,00	563 507,67	2 752 552,22
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	34 800,00	34 800,00
Vähennykset	0,00	-93 930,62	0,00	0,00	-93 930,62
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	2 095 113,93	0,00	598 307,67	2 693 421,60
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 095 113,93	0,00	598 307,67	2 693 421,60

4.4 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

19.–21. OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISSÄ, KUNTAYHTYMISSÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

19.-21. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan		Kuntakonsernin		osuus tilikauden tuloksesta (€)
		omistus-osuus %	omistus-osuus %	osuus omasta pääomasta (€)	osuus vieraasta pääomasta (€)	
Tytäryhteisöt						
KOY Keskiväli	0165786-4	100,00	100,00	1 037	2 743	0
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	1770802-1	100,00	100,00	462	1 827	-13
Koy Pertunmetsä	0840306-6	100,00	100,00	1 077	494	0
Mansikkamäki	0614773-2	62,76	62,76	79	2	0
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon Maakuntaliitto	0215839-7	5,80	5,800610	52	47	-4
kuntayhtymä	3320660-3	11,43	11,427470	192	28	67
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Mäntyharjun Suittimäki Oy	0856628-7	33,33	33,33	45	0	0
KOY Mäntyharjun Virastokeskus	0570810-4	27,53	27,53	21	1	0
As Oy Pertunrinne	0165880-8	27,58	27,58	64	9	0
Koy Kuortin Säästöpankintori	0752220-7	36,40	36,40	161	1	0
Mäntyharjun liikekeskus Oy	0638134-2	41,22	41,22	831	9	-3

22. SAAMISTEN ERITTELY

	Kunta			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	56 543,67	0,00	39 795,70
Lainasaamiset	2 095 113,93	0,00	2 001 384,57	0,00
Yhteensä	2 095 113,93	56 543,67	2 001 384,57	39 795,70
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	2 022,26	0,00	1 447,24
Yhteensä	0,00	2 022,26	0,00	1 447,24
Saamiset yhteensä	0,00	58 565,93	2 001 384,57	41 242,94

23. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Siirtyvät korot	620,02	0,00	420,04	0,00
työterveyshuollosta	92 724,65	54 737,82	91 500,00	54 737,82
Menoennakot	792 049,52	294,18	791 443,57	0,00
Muut siirtosaamiset	98 265,61	149 934,89	98 222,71	148 447,37
Muut siirtosaamiset as.koht.	1 564,19	0,00	1 564,19	0,00
Yhteensä	985 223,99	204 966,89	983 150,51	203 185,19

4.5 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

24. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma	13 562 394,24	0,00	13 562 394,24	0,00
Kuntaliitos Pertunmaan kunta	4 771 616,46	0,00	4 771 616,46	0,00
Peruspääoma 1.1.	18 334 010,70	13 562 394,24	18 334 010,70	13 562 394,24
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	18 334 010,70	13 562 394,24	18 334 010,70	13 562 394,24
Rakennusrahasto 1.1.	802 057,23	802 057,23	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	802 057,23	802 057,23	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	5 042 660,22	8 373 880,60	4 063 640,75	6 812 097,28
korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.	5 042 660,22	8 373 880,60	4 063 640,75	6 812 097,28
Tilikauden yli-/alijäämä	6 140 916,44	693 556,95	5 955 932,33	992 692,82
Oma pääoma yhteensä	30 319 644,60	23 431 889,00	28 353 583,78	21 367 184,34
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät				
	Kunta			
	2025	2024		
31.12.	4 063 640,75	6 812 097,28		
Tilikauden yli-/alijäämä	5 955 932,33	992 692,82		
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00		
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0,00	0,00		
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	10 019 573,08	7 804 790,10		

25. ERITTELY POISTOEROSTA

Ei ilmoitettavaa.

26. PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 163 229,16	11 727 477,80	9 902 000,10	10 300 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	96 995,00	1 473 800,85	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	11 260 224,16	13 201 278,65	9 902 000,10	10 300 000,00

28. PAKOLLISET VARAUKSET

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	470 943,82	550 000,00	470 943,82	550 000,00
yhteensä	470 943,82	550 000,00	470 943,82	550 000,00

29. VIERAS PÄÄOMA

	Kunta			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	295 524,43	0,00	269 752,54
Ostovelat	0,00	749,29	0,00	1 151,48
Yhteensä	0,00	296 273,72	0,00	270 904,02
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	660,00	0,00	10 687,00
Yhteensä	0,00	660,00	0,00	10 687,00

30. SHEKKITILILIMIITTI

	Kaupunki / Kunta	
	2025	2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	1 000 000,00	1 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000,00	1 000 000,00

31. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut	1 123 411,11	855 235,40	1 123 411,11	855 235,40
Muut velat muille, pitkäaikaine	11 266,95	11 266,95	0,00	0,00
Muut velat, lyhytaikainen	453 854,84	291 456,34	302 061,58	171 812,56
Laskennalliset verovelat	445 484,20	354 172,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	2 034 017,10	1 512 130,69	1 425 472,69	1 027 047,96

32. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Jaksotetut henkilöstökulut	22 980,02	0,00	20 538,04	0,00
Lomapalkkajaksotukset	1 108 196,55	834 342,66	1 066 659,62	798 279,48
Korkojaksotukset	80 053,70	47 922,37	69 907,71	37 235,37
Vuokratakuut	1 174,49	0,00	1 174,49	0,00
Tuloennakot	78 261,21	18 280,02	60 123,00	0,00
Muut siirtovelat	728 739,73	194 673,37	726 841,75	188 953,34
Yhteensä	2 019 405,70	1 095 218,41	1 945 244,61	1 024 468,19

4.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitaseeseen sisällyttömien vastuusitoumusten ja vastuiden liitetiedoissa huomioidaan konsernisuhteiden aiheuttamat päällekkäisyydet. Jos vastuusitoumusten kohteena oleva velka ei sisälly konsernitaseeseen on tällainen vastuusitoumus esitettävä liitetiedoissa.

33. KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUDET

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	226 920,80	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	939 185,29	192 430,90	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	939 185,29	192 430,90	0,00	0,00

34.–36. VAKUUDET JA TAKAUKSET

Ei ilmoitettavaa.

37. VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	34 691,68	45 862,26	0,00	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 333,85	1 425,31	0,00	0,00
Maa-alueiden vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	2 213 611,88	2 308 833,66	2 213 611,88	2 308 833,66
Vuokravastuut yhteensä	2 250 637,41	2 356 121,23	2 213 611,88	2 308 833,66
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osu	117 313,15	113 468,64	95 660,29	95 221,78
Leasingvastuut yhteensä	2 228 988,84	2 450 242,52	2 228 241,20	2 450 242,52
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	234 002,14	233 119,23	233 731,25	233 119,23
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	4 479 626,25	4 806 363,75	4 441 853,08	4 759 076,18

38.–39. VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			5 930 707,60	5 930 707,60
Jäljellä oleva pääoma			2 369 249,39	2 678 016,81
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 787 380,00	1 767 380,00	1 787 380,00	1 767 380,00
Jäljellä oleva pääoma	685 517,00	752 978,48	685 517,00	752 978,48
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
	Kunta			
	2025	2024		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	65 551 130,00	47 723 977,00		
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00	0,00		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	83 900,00	51 212,00		

40. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 005 350,00	0,00	2 005 350,00	0,00
Sitoumukset avustukseen/ Päijänne-Leader Oy	19 780,00	0,00	19 780,00	29 670,00
Muut sopimusvastuut/ Hankkeet	170 091,81	149 928,10	170 091,81	149 928,10
Taidekeskus Salmelan kanssa markkinointiyhteistyösopii	30 000,00	32 000,00	30 000,00	32 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	54 098,43	74 899,72	15 584,00	0,00

4.7 YMPÄRISTÖASIOIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN

Ei ilmoitettavaa.

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA
KOSKEVAT LIITETIEDOT

41. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.2025

19413 KUNNANHALLITUS	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kunnanjohtaja	1	1	1	1
Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1
Markkinointisihteeri	0,4	0,4	1	0,4
Taloussuunnittelija	1,33	1,33	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1
Tiedonhallintasuunnittelija	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	3	1,8
Henkilöstösuunnittelija	0,9	0,9	0,9	1,2
Palvelupäällikkö	0	0	0	1
It-suunnittelija	2	2	3	3
Työsuojelupäällikkö	0,1	0,1	0,1	0,2
Elinvoimakehittäjä	0,6	0,6	1	1
Hankekoordinaattori	0	0	0	1,3
Kotoutumiskoordinaattori	0,5	0,7	1	1
Työllisyyskoordinaattori	1	1	0	0
Tukityöllistetyt KUNNANHALLITUS	4	4	0	0
Kunnanhallitus yhteensä	15,83	16,03	15	15,9
19440 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
VARHAISKASVATUS				
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	0	0	1	1
Varhaiskasvat. Opettaja (ja sosionomi)	12	12	14	14
Varhaiskasvat.sosionomi (uusi)	0	0	2	2
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1
Lastenhoitaja/lähihoitaja	14	14	17,5	17,5
Ryhmäavustaja/päiväkotihuoltaja	3	3	3	3
Perhepäivähoitajat	2	2	1	1
Ryhmäperhepäivähoitaja	0	0	2,5	2,5
Yhteensä	33	33	43	43
KOULUT.HALL., PERUSOPETUS, LUKIO, KANS.OP.	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Sivistysjohtaja	1	1	1	1
Hallintosihteeri	0	0	0,5	0,5
Hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1
Koulukuljetuskoordinaattori	0,5	0,5	0,4	0,4
Liikuntaneuvoja, hanke	1	1	1	1
Rehtori	2	2	3	3

	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Koulusihteeri	1,5	1,5	2	0
koulusihteeri, perusopetus	0	0	0	1,5
koulusihteeri, lukio	0	0	0	0,5
Kansalaisopiston rehtori	0,5	0,8	0,8	0,8
Kansalaisopiston sihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Kansalaisopiston koulutus suunnittelija	1	1	1	1
Kansalaisopiston päätoimiset opettajat	2,8	2,8	2,8	2,8
Kansalaisopisto hankekoordinaattori	0,8	0,8	0,8	1
Kansalaisopisto tuntiopettajat Ma	4	4	0	0
Kansalaisopisto tuntiopettajat	0	0	3	3
Taiteen perusopetus	0	0	0,1	0,1
Luokanopettaja	15	15	20	20
Esiluokanopettaja	2	2	3	3
Lehtori	17	17	18	18
Erityisluokanopettaja	3	3	4	4
Erityisopettaja	5	5	6	6
Tuntiopettaja vak./ma.	10	10	11	11
Koulunkäynti ohjaaja	10,3	10,3	16,3	16,3
Koulunkäynti ohjaaja ma	2,2	2,2	2,2	2,2
Koulukoutsit	0	0	0,5	0,5
Yhteensä	82,1	82,4	99,9	100,1
Nuorisotyöntekijä	0,2	0,2	0,2	0
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1,5	1,5
Nuoriso-ohjaaja/nuorisotyöntekijä	0	0	1,5	1,5
Nuoriso-ohjaaja oppisopimus	1	1	0,4	0
Nuoriso-ohjaaja	1	1	0	0
Yksilövalmentaja	1	1	1	1
Koulunuorisotyöntekijä, hanke		0,4	1	1
Kinon työntekijät ma	0,7	0,7	0,1	0,1
Kinon työntekijä	0	0	0,6	0,6
Museon kesätyöntekijät	0,3	0,3	0,1	0,1
Kirjastotoimenjohtaja	0,2	0,2	0,2	0,2
Informaatikko	2	2	3	2
Kirjastovirkailija	2	2	1	2
Palveluneuvoja	1	1	1	1
Yhteensä	10,4	10,8	11,6	11
Sivistysltk yhteensä	125,5	126,2	154,5	154,1
19450 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Tekninen johtaja	1	1	1	1
Ylläpitöpäällikkö	1	1	1	0,83
Kiinteistökehityspäällikkö	0	0	1	1
Maankäyttökoordinaattori	1	1	1	1
Kirjanpitäjä	1	1	1	1
Palvelupäällikkö/toimistos sihteeri	1	1	2	1,25
Kunnossapitotyönjohtaja	1	1	1	1
Työnjohtaja, työhönohallint.	1	1	2	2

	TA 2024	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ammattimies/sekatyömies	6	5	8	8
Ammattimies, oppisopimus	0	1	0	0
Kausityöntekijä, talvi	0,5	0,5	0,5	0,5
Kausityöntekijä, kesä	0,5	0,5	0,5	0,5
Liikuntapaikkamestari	1	1	1	1
Liikuntapaikkahoitaja	1,5	1,5	1,5	1,5
Vesihuoltomestari	1	1	1	1
Vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja	2,75	2,75	2,75	2,75
Yhteensä	20,25	20,25	25,25	24,33
19460 RAKENNUSLAUTAKUNTA				
Rakennustarkastaja	1	1	1	1
Palvelusihteeri	2	2	2	2
Digitoija	1	1	1	1
Yhteensä	4	4	4	4
YHTEENSÄ	165,58	166,48	198,75	198,33

41. HENKILÖTYÖVUODET 31.12.2025

	Kunta	
	2025	2024
Yleishallinto	14	14
Opetus- ja kulttuuritoimi	151	118
Yhdyskuntapalvelut	27	24
Yhteensä	193	156

42. HENKILÖSTÖKULUT

	Kunta	
	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 293 719,70	8 841 206,74
Henkilöstökulut yhteensä	11 293 719,70	8 841 206,74

43. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kunta	
	2025	2024
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.	1 390,86	1 274,25
Kansallinen Kokoomus r.p.	4 772,75	4 141,50
Suomen Keskusta r.p.	6 953,54	5 350,50
Mäntyharjun Puolueisiin Sitoutumattomat r.y.	2 359,15	2 190,00
Perussuomalaiset ry	606,75	1 387,95
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	16 083,05	14 344,20

44. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kunta	
	2025	2024
Mikkelin Tilintarkastus Oy		
Tilintarkastus	2 800,00	5 600,00
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastus	15 486,88	
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	4 092,29	
Palkkiot yhteensä	22 379,17	5 600,00

45. KUNNAN JA SEN INTRESSITÄHOIHIN KUULUVIEN VÄLISET LIKETOIMET

Ei ilmoitettavaa.

5. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

MÄNTYHARJUN VESIHUOLTOLAITOS

TASE MÄNTYHARJU VHL

VASTAAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	3 695 146,88	3 683 997,53
I Aineettomat hyödykkeet	1 169,28	1 299,12
1. Aineettomat oikeudet	1 169,28	1 299,12
3. Ennakkomaksut	0,00	
II Aineelliset hyödykkeet	3 590 006,57	3 578 727,38
1. Maa- ja vesialueet	6 737,28	6 737,28
2. Rakennukset	1 184 564,40	1 256 360,42
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 374 297,41	2 268 205,36
4. Koneet ja kalusto	24 407,48	47 424,32
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
III Sijoitukset	103 971,03	103 971,03
4. Muut saamiset	103 971,03	103 971,03
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	371 322,43	487 445,42
I Vaihto-omaisuus	0,00	
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	
II Saamiset	371 322,43	487 445,42
Lyhytaikaiset saamiset	371 322,43	487 445,42
1. Myyntisaamiset	365 456,14	340 127,97
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	5 787,17	146 338,33
4. Muut saamiset	79,12	979,12
IV Rahat ja pankkisaamiset		0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 066 469,31	4 171 442,95

VASTATTAVAA	2025	2024
A OMA PÄÄOMA	1 023 582,75	3 103 463,29
I Peruspääoma	760 662,72	2 760 662,72
IV Edellisten tilikausien ylijäämä	342 800,57	399 064,82
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-79 880,54	-56 264,25
C PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	
2. Muut pakolliset varaukset	0,00	
E VIERAS PÄÄOMA	3 042 886,56	1 067 979,66
I Pitkäaikainen	2 907 414,68	889 788,76
3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	2 000 000,00	0,00
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	34 948,52	34 553,36
9. Muut velat/liittymismaksut ja II Lyhytaikainen	872 466,16	855 235,40
2. Lainat rahoitus- ja 6. Saadut ennakot	135 471,88	178 190,90
7. Ostovelat	0,00	0,00
8. Korottomat velat	7 626,96	122 775,10
9. Muut velat/liittymismaksut ja 10. Siirtovelat	97 727,93	26 369,42
	30 116,99	29 046,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 066 469,31	4 171 442,95

	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	25,17	74,40
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	318,79	112,75
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	263	343
Lainakanta 31.12., 1 000 €	2 000	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1		
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

TULOSLASKELMA MÄNTYHARJU VHL

TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	934 322,20	944 542,89
Liiketoiminnan muut tuotot	20 191,98	2 678,94
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-171 328,39	-157 950,91
Palvelujen ostot	-197 615,88	-368 944,27
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-211 462,85	-221 370,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-35 689,78	-36 530,13
Muut henkilösivukulut	-6 165,22	-4 737,49
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-268 829,61	-268 829,61
Liiketoiminnan muut kulut	-143 302,99	-116 524,52
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-79 880,54	-56 249,25
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut		-15,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-79 880,54	-56 264,25

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,87	-1,80
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-3,87	-1,80
Voitto, %	-8,55	-5,96

RAHOITUSLASKELMA MÄNTYHARJU VHL

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-79 880,54		-56 249,25	
Poistot ja arvonalentumiset	268 829,61		239 937,36	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)			-15,00	
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	188 949,07	0,00	183 673,11
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-279 826,88	-279 826,88	-606 164,43	-606 164,43
Toiminnan ja investointien rahavirta		-90 877,81		-422 491,32
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	0,00			
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	140 399,08		358 391,51	
Saamisten muutos	-24 428,17		-24 290,92	
Korottomien velkojen muutos	395,16		0,00	
Korottomien velkojen muutos	-25 488,26	90 877,81	88 390,73	422 491,32
Rahoituksen rahavirta		90 877,81		422 491,32
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.			0,00	
Rahavarat 1.1.		0,00		0,00

PERTUNMAAN VESIHUOLTOLAITOS

TASE PERTUNMAA VHL

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	945 517,41		A OMA PÄÄOMA	340 438,16	
I Aineelliset hyödykkeet	897 644,61		I Peruspääoma	2 767 487,07	
1. Maa- ja vesialueet	13 664,51		IV Edellisten tilikausien ylijäämä	-2 407 803,08	
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	883 215,71		V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 245,83	
4. Koneet ja kalusto	764,39		E VIERAS PÄÄOMA	873 243,48	
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00		I Pitkäaikainen	294 713,78	
III Sijoitukset	47 872,80		8. Korottomat velat	43 768,83	
4. Muut saamiset	47 872,80		9. Muut velat/liittymismaksut ja	250 944,95	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	268 164,23		II Lyhytaikainen	578 529,70	
I Vaihto-omaisuus	0,00		7. Ostovelat	2 439,02	
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00		8. Korottomat velat	576 090,68	
II Saamiset	268 164,23		9. Muut velat/liittymismaksut ja	0,00	
Lyhytaikaiset saamiset	268 164,23		VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 213 681,64	
1. Myyntisaamiset	251 119,64				
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00				
4. Muut saamiset	17 044,59				
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 213 681,64				

Tunnusluvut

	2025
Omavaraisuusaste, %	28,05
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	247,68
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	-2 427
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1	
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0

TULOSLASKELMA PERTUNMAA VHL

	2025	2024
Liikevaihto	352 572,61	
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-163 198,42	
Palvelujen ostot	-55 656,81	-218 855,23
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-17 814,49	
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 197,45	
Muut henkilösivukulut	-417,81	-21 429,75
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-67 572,24	-67 572,24
Liiketoiminnan muut kulut	-63 961,22	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-19 245,83	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-19 245,83	

RAHOITUSLASKELMA PERTUNMAA VHL

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-19 245,83	
Poistot ja arvonalentumiset	67 572,24	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-59 412,84	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 086,43	0,00
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	9 786,99	0,00
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	0,00
Saamisten muutos	-150 004,84	0,00
Korottomien velkojen muutos	185 264,74	0,00
Korottomien velkojen muutos	-33 960,46	0,00
Rahoituksen rahavirta	11 086,43	0,00
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

KuntaL 113 § mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä
kunnanjohtaja

Mäntyharjussa 30.3.2026

MÄNTYHARJUN KUNNANHALLITUS

Piia Uotinen

Teemu Punavaara

Jaana Partio

Tanja Hartonen

Miia Hämäläinen

Heta Jukola

Jari Liukkonen

Juhani Lyytikäinen

Juha Tuominen

Juho Järvenpää
kunnanjohtaja

7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Konsemikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

TOSITELAJIT**Kirjanpito**

AIF
AKT
ALV
AS
KPA
Muistio
MuistioE
MuistSisLa
Palkka
Pankki

TAPAHTUMA

AIF tositekonsersio
Aktivoinnit
ALV-maksuajo
Alkusaldo
Kirjanpitotapahtuman palautustapahtuma
Muistiotositteet Kuntaxissa
Muistiotositteet Excelistä
Muistiotositteet Sisäinen laskutus
Palkat Populus
Pankkitositteet

SÄILYTYSTAPA

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Ltappio
Man
PERINTÄ
Vii
10-93

Luottotappiokirjaus
Manuaaliset suoritukset
Perintä toimeksiantoliittymä
Viitesuoritukset
Laskulajit 10-93

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Ostoreskontra

OL
OM
ORK

Ostolaskut
Ostoreskontran maksut
Ostoreskontran kohdistustapahtumat
maksutosite

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM
XAKOM

Käyttöomaisuus
Kom-konsersio

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Tilinpäätös

Liitetietositteet

Sähköinen arkistointi

Tositelajit ja numerot

2025

Numeros	Nimi	Pien	Muoto	Käyttötarkoitus
194AKT	194 Aktivoinnit		1 AKT#####	Tositelajin nimen mukainen (käytetään järjestelmän tuottokirjaus
194AKT2	194 Aktivointi kirjanpito-oikaisu		1 AKT9#####	Käytetään oikaisemaan järjestelmän automaattisia AKT-tositteita
194ALV	194 ALV-maksuajo		1 ALV#####	Tositelajin nimen mukainen
194AMS	194 Asiakkaan manuaaliset suoritukset		1 AMS#####	Asiakkaan manuaaliset maksukirjauskansion suoritukset
194FV	194 Invoice		1 FV187#####	Lähtevät myyntilaskut myyntilaskuoperaattorille
194HYV	194 Hyvitysten palautus		1 HYV#####	Palautettavat liिकासuoritukset
194JA	194 Jaksotustosite		1 JA#####	Tositelajin nimen mukainen
194KL	194 Korkolasku		1 KL#####	Korkolaskut
194KOS	194 KOM tapahtumat (SUMU)		1 KOS#####	Käyttöomaisuusositteet
194KOS2	194 KOM kirjaukset kirjanpito		1 KOS9#####	Raportoinnin oikaisutarpeisiin
194KPA	194 Kirjanpitotapahtuman palautustapahtuma		1 KPA#####	Käytetään kom-tapahtuman peruuttamiseen
194KPL1	194 Ceepos kirjanpito (CPOSKPITO)		1 CK#####	Korttimaksu- ja kassatapahtumat
194KPL2	194 Topil kirjanpito		1 TOP#####	Korjaamo, Kalustopalvelut ja Infrapalvelut
194KUTI	194 Kuntatiedon jaksotukset		1 ZJA#####	Tositelajin nimen mukainen
194LT	194 Luottotappiokirjaus		1 LT#####	Tositelajin nimen mukainen
194MKM	194 Myren kohdistustapahtumat maksutosite		1 MKM#####	Maksutosite, Tositteen yksilöivä tunnus.
194MKP	194 Myren kohdistustapahtumat päätöstitite		1 MKP#####	Päätöstitite, Tositteen yksilöivä tunnus.
194ML	194 Matkalaskut		1 ML#####	Tositelajin nimen mukainen
194MU	194 Muistiotositteet		1 MU#####	Tositelajin nimen mukainen
194MYL10	194 Laskunumero, laskulaji 10		1 10#####	Laskulajin laskunumero
194MYL11	194 Laskunumero, laskulaji 11		1 11#####	Laskulajin laskunumero
194MYL12	194 Laskunumero, laskulaji 12		1 12#####	Laskulajin laskunumero
194MYL13	194 Laskunumero, laskulaji 13		1 13#####	Laskulajin laskunumero
194MYL14	194 Laskunumero, laskulaji 14		1 14#####	Laskulajin laskunumero
194MYL15	194 Laskunumero, laskulaji 15		1 15#####	Laskulajin laskunumero
194MYL16	194 Laskunumero, laskulaji 16		1 16#####	Laskulajin laskunumero
194MYL17	194 Laskunumero, laskulaji 17		1 17#####	Laskulajin laskunumero
194MYL18	194 Laskunumero, laskulaji 18		1 18#####	Laskulajin laskunumero
194MYL19	194 Laskunumero, laskulaji 19		1 19#####	Laskulajin laskunumero
194MYL20	194 Laskunumero, laskulaji 20		1 20#####	Laskulajin laskunumero
194MYL21	194 Laskunumero, laskulaji 21		1 21#####	Laskulajin laskunumero
194MYL22	194 Laskunumero, laskulaji 22		1 22#####	Laskulajin laskunumero
194MYL23	194 Laskunumero, laskulaji 23		1 23#####	Laskulajin laskunumero
194MYL24	194 Laskunumero, laskulaji 24		1 24#####	Laskulajin laskunumero
194MYL25	194 Laskunumero, laskulaji 25		1 25#####	Laskulajin laskunumero
194MYL26	194 Laskunumero, laskulaji 26		1 26#####	Laskulajin laskunumero
194MYL27	194 Laskunumero, laskulaji 27		1 27#####	Laskulajin laskunumero
194MYL28	194 Laskunumero, laskulaji 28		1 28#####	Laskulajin laskunumero
194MYL29	194 Laskunumero, laskulaji 29		1 29#####	Laskulajin laskunumero
194MYL30	194 Laskunumero, laskulaji 30		1 30#####	Laskulajin laskunumero
194MYL31	194 Laskunumero, laskulaji 31		1 31#####	Laskulajin laskunumero
194MYL32	194 Laskunumero, laskulaji 32		1 32#####	Laskulajin laskunumero
194MYL33	194 Laskunumero, laskulaji 33		1 33#####	Laskulajin laskunumero
194MYL34	194 Laskunumero, laskulaji 34		1 34#####	Laskulajin laskunumero
194MYL35	194 Laskunumero, laskulaji 35		1 35#####	Laskulajin laskunumero
194MYL36	194 Laskunumero, laskulaji 36		1 36#####	Laskulajin laskunumero
194MYL37	194 Laskunumero, laskulaji 37		1 37#####	Laskulajin laskunumero
194MYL38	194 Laskunumero, laskulaji 38		1 38#####	Laskulajin laskunumero
194MYL39	194 Laskunumero, laskulaji 39		1 39#####	Laskulajin laskunumero
194MYL40	194 Laskunumero, laskulaji 40		1 40#####	Laskulajin laskunumero
194MYL41	194 Laskunumero, laskulaji 41		1 41#####	Laskulajin laskunumero
194MYL42	194 Laskunumero, laskulaji 42		1 42#####	Laskulajin laskunumero
194MYL43	194 Laskunumero, laskulaji 43		1 43#####	Laskulajin laskunumero
194MYL44	194 Laskunumero, laskulaji 44		1 44#####	Laskulajin laskunumero
194MYL45	194 Laskunumero, laskulaji 45		1 45#####	Laskulajin laskunumero
194MYL46	194 Laskunumero, laskulaji 46		1 46#####	Laskulajin laskunumero
194MYL47	194 Laskunumero, laskulaji 47		1 47#####	Laskulajin laskunumero
194MYL48	194 Laskunumero, laskulaji 48		1 48#####	Laskulajin laskunumero
194MYL49	194 Laskunumero, laskulaji 49		1 49#####	Laskulajin laskunumero
194MYL50	194 Laskunumero, laskulaji 50		1 50#####	Laskulajin laskunumero
194MYL51	194 Laskunumero, laskulaji 51		1 51#####	Laskulajin laskunumero
194MYL52	194 Laskunumero, laskulaji 52		1 52#####	Laskulajin laskunumero
194MYL53	194 Laskunumero, laskulaji 53		1 53#####	Laskulajin laskunumero
194MYL54	194 Laskunumero, laskulaji 54		1 54#####	Laskulajin laskunumero

Numeros	Nimi	Pien	Muoto	Käyttötarkoitus
194MYL55	194 Laskunumero, laskulaji 55	1	55#####	Laskulajin laskunumero
194MYL56	194 Laskunumero, laskulaji 56	1	56#####	Laskulajin laskunumero
194MYL57	194 Laskunumero, laskulaji 57	1	57#####	Laskulajin laskunumero
194MYL58	194 Laskunumero, laskulaji 58	1	58#####	Laskulajin laskunumero
194MYL59	194 Laskunumero, laskulaji 59	1	59#####	Laskulajin laskunumero
194MYL60	194 Laskunumero, laskulaji 60	1	60#####	Laskulajin laskunumero
194MYL61	194 Laskunumero, laskulaji 61	1	61#####	Laskulajin laskunumero
194MYL62	194 Laskunumero, laskulaji 62	1	62#####	Laskulajin laskunumero
194MYL63	194 Laskunumero, laskulaji 63	1	63#####	Laskulajin laskunumero
194MYL64	194 Laskunumero, laskulaji 64	1	64#####	Laskulajin laskunumero
194MYL65	194 Laskunumero, laskulaji 65	1	65#####	Laskulajin laskunumero
194MYL66	194 Laskunumero, laskulaji 66	1	66#####	Laskulajin laskunumero
194MYL67	194 Laskunumero, laskulaji 67	1	67#####	Laskulajin laskunumero
194MYL68	194 Laskunumero, laskulaji 68	1	68#####	Laskulajin laskunumero
194MYL69	194 Laskunumero, laskulaji 69	1	69#####	Laskulajin laskunumero
194MYL70	194 Laskunumero, laskulaji 70	1	70#####	Laskulajin laskunumero
194MYL71	194 Laskunumero, laskulaji 71	1	71#####	Laskulajin laskunumero
194MYL72	194 Laskunumero, laskulaji 72	1	72#####	Laskulajin laskunumero
194MYL73	194 Laskunumero, laskulaji 73	1	73#####	Laskulajin laskunumero
194MYL74	194 Laskunumero, laskulaji 74	1	74#####	Laskulajin laskunumero
194MYL75	194 Laskunumero, laskulaji 75	1	75#####	Laskulajin laskunumero
194MYL76	194 Laskunumero, laskulaji 76	1	76#####	Laskulajin laskunumero
194MYL77	194 Laskunumero, laskulaji 77	1	77#####	Laskulajin laskunumero
194MYL78	194 Laskunumero, laskulaji 78	1	78#####	Laskulajin laskunumero
194MYL79	194 Laskunumero, laskulaji 79	1	79#####	Laskulajin laskunumero
194MYL80	194 Laskunumero, laskulaji 80	1	80#####	Laskulajin laskunumero
194MYL81	194 Laskunumero, laskulaji 81	1	81#####	Laskulajin laskunumero
194MYL82	194 Laskunumero, laskulaji 82	1	82#####	Laskulajin laskunumero
194MYL83	194 Laskunumero, laskulaji 83	1	83#####	Laskulajin laskunumero
194MYL84	194 Laskunumero, laskulaji 84	1	84#####	Laskulajin laskunumero
194MYL85	194 Laskunumero, laskulaji 85	1	85#####	Laskulajin laskunumero
194MYL86	194 Laskunumero, laskulaji 86	1	86#####	Laskulajin laskunumero
194MYL87	194 Laskunumero, laskulaji 87	1	87#####	Laskulajin laskunumero
194MYL88	194 Laskunumero, laskulaji 88	1	88#####	Laskulajin laskunumero
194MYL89	194 Laskunumero, laskulaji 89	1	89#####	Laskulajin laskunumero
194MYL90	194 Laskunumero, laskulaji 90	1	90#####	Laskulajin laskunumero
194MYL91	194 Laskunumero, laskulaji 91	1	91#####	Laskulajin laskunumero
194MYL92	194 Laskunumero, laskulaji 92	1	92#####	Laskulajin laskunumero
194MYL93	194 Laskunumero, laskulaji 93	1	93#####	Laskulajin laskunumero
194MYL94	194 Laskunumero, laskulaji 94	1	94#####	Laskulajin laskunumero
194MYL95	194 Laskunumero, laskulaji 95	1	95#####	Laskulajin laskunumero
194MYL96	194 Laskunumero, laskulaji 96	1	96#####	Laskulajin laskunumero
194MYL97	194 Laskunumero, laskulaji 97	1	97#####	Laskulajin laskunumero
194MYL98	194 Laskunumero, laskulaji 98	1	98#####	Laskulajin laskunumero
194OKM	194 Ostoreskontran kohdistustapahtumat mak	1	OKM#####	Tositelajin nimen mukainen
194OKP	194 Ostoreskontran kohdistustapahtumat pää	1	OKP#####	Tositelajin nimen mukainen
194OL	194 Ostolaskujen tositenumero	1	OL#####	Tositelajin nimen mukainen
194OM	194 Ostoreskontramaksut	1	OM#####	Tositelajin nimen mukainen
194PA	194 Palkat	1	PA#####	Tositelajin nimen mukainen
194Pankki	194 Pankkitositteet	1	187####	Tositelajin nimen mukainen
194PSU	194 Intrum-suoritukset	1	PSU#####	Perinnästä tulleet suoritukset
194RAHULK	194 Rahoituslaskelman ulkopuoliset	1	RA#####	Tositelajin nimen mukainen
194VII	194 Asiakkaan viitemaksut	1	VII#####	Asiakkaan automaattiset viitesuoritukset
194VTO	194 Väliaikainen tositenumero	1	VTO#####	Väliaikainen tositenumero, josta muodostuu MU-sarjan tosite kun :
194VY1	194 Vaiheen 1 vyörytysten tositenumero	1	VY1#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY2	194 Vaiheen 2 vyörytysten tositenumero	1	VY2#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY3	194 Vaiheen 3 vyörytysten tositenumero	1	VY3#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY4	194 Vaiheen 4 vyörytysten tositenumero	1	VY4#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY5	194 Vaiheen 5 vyörytysten tositenumero	1	VY5#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY6	194 Vaiheen 6 vyörytysten tositenumero	1	VY6#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY7	194 Vaiheen 7 vyörytysten tositenumero	1	VY7#####	Tositelajin nimen mukainen
194VY8	194 Vaiheen 8 vyörytysten tositenumero	1	VY8#####	Tositelajin nimen mukainen
194VYP	194 Vyörytysten peruustositteet	1	VYP#####	Tositelajin nimen mukainen
194XAS	194 Kirjanpidon konversiot	1	XAS#####	Tositelajin nimen mukainen
194XKOM	194 Kom-konversio	1	XKOM#####	Tositelajin nimen mukainen
194XMY	194 Myyntireskontran konvertoinnin numerosa	1	XMY#####	Konvertoidut myyntilaskut
194XOR	194 Ostoreskontran konvertoinnin nrosarja	1	XOR#####	Tositelajin nimen mukainen